

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**INFORMACIJA O STANJU
SOCIJALNE SKRBI I
POSLOVANJU USTANOVA
SOCIJALNE SKRBI ČIJI JE
OSNIVAČ OSJEČKO-BARANJSKA
ŽUPANIJA U 2013. GODINI**

Materijal pripremljen u

*Upravnom odjelu za zdravstvo i
socijalnu skrb Osječko-baranjske županije*

Osijek, lipnja 2014.

**INFORMACIJA O STANJU
SOCIJALNE SKRBI I
POSLOVANJU USTANOVA
SOCIJALNE SKRBI ČIJI JE
OSNIVAČ OSJEČKO-BARANJSKA
ŽUPANIJA U 2013. GODINI**

I. UVOD

Socijalna skrb je djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku kojom se osiguravaju i ostvaruju mjere i programi namijenjeni socijalno ugroženim osobama, kao i osobama s nepovoljnim osobnim ili obiteljskim okolnostima, koji uključuju prevenciju, promicanje promjena, pomoć u zadovoljavanju osnovnih životnih potreba i podršku pojedincu, obitelji i skupinama, s ciljem unapređenja kvalitete života i osnaživanja korisnika u samostalnom zadovoljavanju osnovnih životnih potreba te njihovog aktivnog uključivanja u društvo.

Do donošenja Zakona o socijalnoj skrbi 1997. godine sustav socijalne skrbi bio je u cijelosti centraliziran, a potpunu nadležnost nad sustavom imala je Država. Primjenom tog Zakona sustav socijalne skrbi počeo se decentralizirati, uvedene su obveze za osiguranje troškova stanovanja jedinicama lokalne samouprave, otvorene su mogućnosti drugim pravnim subjektima i fizičkim osobama za osnivanje ustanova socijalne skrbi. Županije su dobile značajno mjesto u sustavu socijalne skrbi, od 2002. godine postale su osnivačima domova za starije i nemoćne osobe kojima je osnivač bila Država, osiguravaju sredstva za materijalne troškove centara socijalne skrbi te osiguravaju sredstva za podmirenje troškova ogrjeva socijalno ugroženim kategorijama stanovništva.

Zakonom o socijalnoj skrbi ("Narodne novine" broj 33/12., 46/13. i 49/13.) koji je stupio na snagu 24. ožujka 2012. godine nastavljena je daljnja decentralizacija i deinstitucionalizacija sustava socijalne skrbi te prenošenje daljnjih obaveza na županije.

Županije su tako dobile u nadležnost utvrđivanje ispunjavanja propisanih uvjeta za pružanje usluga pravnih osoba (do 20 korisnika, bez osnivanja doma). Isto tako, Županije utvrđuju ispunjavanje uvjeta za obavljanje poslova obiteljskog doma (do 20 korisnika), savjetovališta te pomoći i njege u kući (do 30 korisnika, bez osnivanja centra za pomoć i njegu) kao profesionalne djelatnosti u socijalnoj skrbi, a koju pruža fizička osoba. Prema Zakonu Županije mogu osnovati centar za pomoć i njegu.

Analizom i usporedbom stanja u odnosu na 2012. godinu, socijalna slika Županije u 2013. godini je sljedeća:

	2012.	2013.
1. broj stanovnika Županije prema Popisu iz 2011. godine je 305.032		
2. broj zaposlenih	(12. mjesec) 85.438	(12. mjesec) 81.131
3. broj umirovljenika	66.814	66.291
4. nezaposlene osobe na kraju godine	(12. mjesec) 37.426	(12. mjesec) 38.309
5. obitelj i korisnici pomoći za uzdržavanje	6.842	6.805
6. korisnici doplatka za djecu	19.497	19.131

Korišteni su podaci od: 1. Državnog zavoda za statistiku, 2. i 4. Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, 3. i 6. Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 5. centara za socijalnu skrb.

II. SUSTAV SOCIJALNE SKRBI UTEMELJEN NA ZAKONU O SOCIJALNOJ SKRBI

1. Način obavljanja djelatnosti socijalne skrbi

Prema Zakonu o socijalnoj skrbi iz 2012. godine djelatnost socijalne skrbi obavljaju ustanove socijalne skrbi, udruge, vjerske zajednice i druge pravne osobe, fizičke osobe kao profesionalnu djelatnost i udomiteljske obitelji.

Ustanove socijalne skrbi su:

1. centar za socijalnu skrb,
2. dom socijalne skrbi,
3. obiteljski centar,
4. centar za pomoć i njegu.

Djelatnost socijalne skrbi može se obavljati u mreži i izvan mreže socijalnih usluga. Mrežom socijalnih usluga određuju se za područje Republike Hrvatske, odnosno jedinice područne (regionalne) samouprave, potreban broj i vrsta socijalnih usluga. Mrežu socijalnih usluga donosi ministar nadležan za poslove socijalne skrbi. Na temelju potreba koje su utvrđene mrežom socijalnih usluga ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi na temelju javnog natječaja vrši odabir najpovoljnijih ponuditelja s kojim skupa ugovor o međusobnim odnosima glede pružanja socijalnih usluga. Socijalne usluge izvan mreže obavljaju pravne i fizičke osobe koje su pribavile rješenje o ispunjavanju propisanih uvjeta za početak rada u skladu sa Zakonom.

Ministar nadležan za poslove socijalne skrbi, uz prethodno pribavljena mišljenja jedinica (područne) regionalne samouprave, 2006. godine utvrdio je Mrežu domova socijalne skrbi i djelatnosti socijalne skrbi koju obavljaju vjerske zajednice, udruge i druge domaće i strane pravne ili fizičke osobe pod uvjetima i na način propisan Zakonom. Mreža je utvrđena prema stvarnoj potrebi skrbi izvan vlastite obitelji na području Republike Hrvatske za korisnike kojima se ovo pravo priznaje rješenjem centra za socijalnu skrb.

Međutim, županije, gradovi i općine, vjerske zajednice, trgovačka društva, udruge i druge domaće i strane pravne ili fizičke osobe mogu osnovati ustanove socijalne skrbi ili obavljati djelatnost socijalne skrbi i izvan Mreže za korisnike za koje usluge plaćaju sami korisnici ili članovi njihovih obitelji ili drugi obveznici uzdržavanja pod propisanim uvjetima.

a) Obiteljski centar

Prema Zakonu jedna od ustanova socijalne skrbi je obiteljski centar. Osniva se rješenjem ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi za pružanje usluga savjetovanja i pomaganja obitelji, za područje jedne ili više županija.

Obiteljski centar Osječko-baranjske županije započeo je s radom 1. siječnja 2012. godine. U 2013. godini u Obiteljskom centru su se provodile savjetodavne i programske aktivnosti preventivnog karaktera osmišljenih s obzirom na suvremenu problematiku djece, roditelja i obitelji. Programi su se provodili kroz radionice i predavanja u prostorijama Obiteljskog centra, školama, dječjim vrtićima, prostorima gradskih uprava ili drugim dogovorenim lokacijama.

Savjetodavni rad se provodio svakodnevno u prostorijama Obiteljskog centra, i to individualno ili grupno - savjetovanje za roditelje, roditelje i djecu, obiteljsko, partnersko, bračno savjetovanje, savjetovanje za osobe s poteškoćama u razvoju, osobe s invaliditetom. Svake srijede stručni tim Obiteljskog centra provodio je savjetovanje u zajednici u drugom gradu na području Osječko-baranjske županije (Našice-prostorije Centra za socijalnu skrb Našice, Đakovo i Valpovo - prostorije Crvenog križa, Beli Manastir- prostorije Udruge P.G.D.I.).

Savjetovanje u zajednici provodilo se od srpnja 2012. godine, a bilo je inicirano potrebom da se usluge savjetovanja približe potencijalnim korisnicima u Županiji.

Osim savjetodavnog rada, Obiteljski centar provodio je i programske aktivnosti u sklopu kojih su tijekom 2013. godine obilježeni nacionalni i međunarodni dani u godini, i to oni koji se odnose na problematiku i položaj žene u društvu, djece, djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom, mladih, obitelji te problematike ovisnosti. Provedeni su i programi "Roditeljstvo - izazovi i rizici današnje obitelji", namijenjen roditeljima s ciljem unapređivanja roditeljskih vještina i kompetencija, "Usmjerimo ljutnju na pravi put", namijenjen djeci niže osnovnoškolske dobi s ciljem prevencije posljedičnih nepoželjnih oblika ponašanja, "Zaštita od nasilja u obitelji", ciklus jednokratnih aktivnosti s ciljem prevencije nasilničkog ponašanja u obitelji, pomoć u učenju, te različita tematska predavanja o područjima iskazanih interesa namijenjena stručnoj i široj javnosti.

U svom radu Obiteljski centar surađivao je i s drugim institucijama na području Županije koji se bave sličnom problematikom i korisnicima, kao što su škole, dječji vrtići, policija, udruge, centri za socijalnu skrb, sudovi i dr. Po potrebi Obiteljski centar provodio je različite jednokratne ili višekratne aktivnosti (tematska predavanja, radionice i sl.) u suradnji s navedenim institucijama.

Iz dosadašnje evidencije savjetodavnog rada s korisnicima u Obiteljskom centru vidljivo je da gotovo najveći broj njih su roditelji, roditelji i djeca, a glavni razlog dolaska su narušeni odnosi i nedostatak komunikacije među članovima obitelji.

Tijekom 2013. godine najveći broj razloga zbog kojih su korisnici zatražili uslugu savjetovanja odnosio se na pitanja vezana uz osobni rast i razvoj, uz odgoj i roditeljstvo, teškoće u bračnim odnosima, teškoće u komunikaciji među članovima obitelji. Na temelju tih saznanja formirani su programi koji se naslanjaju na problematiku suvremene obitelji i uključuju učenje komunikacijskih vještina i ponašanja u obitelji, suočavanje sa stresnim situacijama u obitelji, preispitivanje odnosa u obitelji i roditeljskih odgojnih postupaka, prevencija posljedičnih nepoželjnih oblika ponašanja kod djece i sl.

U 2013. godini bilo je 677 korisnika savjetodavnih usluga kojima je pruženo 857 usluga, u programske aktivnosti bilo je uključeno 2.373 korisnika, a u jednokratne aktivnosti 3.777 korisnika.

Obiteljski centar se u 2013. godini financirao iz Državnog proračuna Republike Hrvatske u iznosu od 1.057.606,00 kn.

Na temelju Zakona o socijalnoj skrbi ("Narodne novine" broj 157/13.) Ministarstvo socijalne politike i mladih donijelo je dana 02. siječnja 2014. godine Rješenje kojim se utvrđuje prestanak rada Obiteljskog centra Osječko-baranjske županije. Poslove Obiteljskog centra preuzeo je Centar za socijalnu skrb Osijek.

b) Centri socijalne skrbi na području Županije

Centri za socijalnu skrb su javne ustanove koje rješenjem ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi osniva Republika Hrvatska za područje jedne ili više općina ili gradova na području iste županije, odnosno za područje Grada Zagreba.

Županija u okviru svojih zadaća financira materijalne i financijske rashode (naknade troškova zaposlenima, rashode za materijal i energiju, rashode za usluge, ostale nespomenute rashode poslovanja, financijske rashode) centara za socijalnu skrb na svom području - Osijek, Đakovo, Valpovo, Donji Miholjac, Našice i Beli Manastir.

U centrima socijalne skrbi na području Županije djelatnost obavlja ukupno 146,5 radnika zaposlena na neodređeno vrijeme, od toga 98 stručnih radnika. Neki centri imaju zaposlene radnike na određeno vrijeme i vježbenike, kao na primjer Osijek, Donji Miholjac, Đakovo i Našice.

Prikaz zaposlenih u centrima socijalne skrbi dajemo u nastavku:

R. br.	ZANIMANJE-ZVANJE	CENTAR ZA SOCIJALNU SKRB						UKUPNO
		OSIJEK	BELI MANASTIR	DONJI MIHOLJAC	ĐAKOVO	NAŠICE	VALPOVO	
I.	STRUČNI RADNICI							
1.	Socijalni radnik VSS	24	8	3	9	2	4	50
2.	Socijalni radnik VŠS	5	2	-	1	3	2	13
3.	Pravnik	6	2	3	2	4	2	19
4.	Upravni pravnik	-	-	-	-	-	-	-
5.	Psiholog	5	3	1	1	1	1	12
6.	Defektolog	-	-	-	-	1	-	1
7.	Socij. pedagog	1	-	-	1	-	-	2
8.	Sociolog	1	-	-	-	-	-	1
9.	Ostali	-	-	-	-	-	-	-
	I. UKUPNO	42	15	7	14	11	9	98
II.	Ravnatelj CZSS	1	1	1	1	1	1	6
III	Drugi radnici							
1.	Admin. radnici	6	2	1	3	2	1	15
2.	Financijsko-računovodstveni radnici	4	3	2	3	2	2	16
3.	Tehnički radnici	5	2	0,5	2	1,5	0,5	11,5
	III. UKUPNO	15	7	3,5	8	5,5	3,5	42,5
	SVEUKUPNO (I.+II.+III.)	58	23	11,5	23	17,5	13,5	146,5

c) Domovi socijalne skrbi

Dom socijalne skrbi je javna ustanova, a osniva se za obavljanje socijalnih usluga propisanih Zakonom. Zakon o socijalnoj skrbi iz 2012. godine ne poznaje razvrstavanje domova prema vrsti korisnika, kao što je to bilo u ranijim zakonima. No, s obzirom na Pravilnik o vrsti i djelatnosti doma socijalne skrbi, načinu pružanja skrbi izvan vlastite obitelji, uvjetima prostora, opreme i radnika doma socijalne skrbi, terapijske zajednice, vjerske zajednice, udruge i drugih pravnih osoba te centra za pomoć i njegu u kući ("Narodne novine" broj 64/09.) i nadalje se koristi takvo razvrstavanje domova. Ovo izvješće će sadržavati podatke o domovima socijalne skrbi razvrstanim na domove za djecu i mladež te domove za odrasle osobe - psihički bolesne i domove za starije i nemoćne osobe.

Na području Osječko-baranjske županije djeluju sljedeći domovi za djecu i mladež:

Dječji dom Klasje Osijek je ustanova socijalne skrbi, čiji je osnivač Republika Hrvatska. Djelatnost ustanove je skrb o djeci izvan obitelji, i to djeci bez roditeljske skrbi i djeci koju roditelji zanemaruju ili zlorabe roditeljske dužnosti, ili je to iz drugih razloga u djetetovom interesu, a obuhvaća stalni smještaj, poludnevni boravak, prihvataj trudnica i majki s bebom te smještaj u stambenoj zajednici.

Korisnicima se osigurava prehrana, odijevanje, održavanje radne aktivnosti i korištenje slobodnog vremena te pružanja odgovarajućih oblika stručne pomoći i osposobljavanje korisnika sukladno njihovoj dobi za samostalan život izvan doma.

Optimalni kapacitet Doma je 136 korisnika, od toga 65 na stalnom smještaju, 52 na poludnevnom boravku, 4 majke/trudnice s 4 bebe te 11 u stambenoj zajednici.

Tijekom 2013. godine u Domu je boravilo ukupno 172 djece, od toga 87 na stalnom smještaju, 74 na poludnevnom boravku, 4 trudnice/majke s 4 bebe, 1 na tjednom smještaju i 2 u stambenoj zajednici.

Na dan 31. prosinca 2013. godine u Domu je boravilo 118 djece, od toga 56 na stalnom smještaju, 54 na poludnevnom boravku, 7 trudnica/majki s bebom, te 1 na tjednom smještaju.

Dom ima 4 stambene zajednice kapaciteta 11 korisnika. U Osijeku postoje 2 muške stambene zajednice u kojima trenutno nema korisnika, te 1 ženska zajednica u kojoj su smještene 2 osobe. U Osijeku se pružaju usluge poludnevnog boravka, u 2 odgojne grupe za 16 korisnika.

Dom ima dislociranu jedinicu u Belom Manastiru koja pruža usluge poludnevnog boravka, u 3 odgojne grupe za 25 korisnika. U Čepinskim Martincima nalazi se kuća za odmor i radnu okupaciju korisnika Doma, s uslugom poludnevnog boravka u koju je uključeno 6 korisnika, te stambena zajednica u kojoj trenutno nema korisnika. Od rujna 2013. godine otvorena je još jedna dislocirana jedinica poludnevnog boravka u Bistrincima s 8 korisnika.

U ustanovi je zaposlen ukupno 51,5 radnik, od toga 33,5 stručna radnika.

Dom za odgoj djece i mladeži Osijek je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač Republika Hrvatska, a djelatnost joj je pružanje usluga socijalne skrbi izvan vlastite obitelji djeci muškog spola, starosti od 7-14 godina i mladeži oba spola, starosti od 14-21 godine, a koja manifestiraju različite oblike poremećaja u ponašanju.

Korisnici su u 2013. godini smještavani u Dom temeljem Zakona o socijalnoj skrbi (138 korisnika), Obiteljskog zakona (72 korisnika) i Zakona o sudovima za mladež (24 korisnika).

Dom pruža usluge cjelodnevnog, dnevnog i poludnevnog boravka, stalnog i privremenog smještaja te kratkotrajnog prihvata.

Ukupni kapacitet ustanove je 77 korisnika, od toga 3 u prihvatnoj stanici, 6 na stacionarnoj opservaciji, 20 na poludnevnom boravku, 32 na resocijalizaciji, 5 na intenzivnom tretmanu za djecu, 8 na intenzivnom tretmanu za djevojke te 3 korisnika u disciplinskom centru. Osim navedenog kapaciteta, Dom pruža i uslugu poludnevnog boravka u OŠ "Tin Ujević" u Osijeku s kapacitetom od 10 korisnika.

Zaprimljeno je 310 zahtjeva za smještaj, a od toga je realizirano 234 zahtjeva.

Tijekom 2013. godine različitim oblicima tretmana bilo je obuhvaćeno 234 korisnika, i to 132 s područja Osječko-baranjske županije, 74 iz susjednih županija te 28 iz drugih županija.

Od ukupnog broja korisnika, 68 je bilo u prihvatnoj stanici, 53 na stacionarnoj opservaciji, 18 na poludnevnom boravku, 50 na resocijalizaciji, 6 na intenzivnom tretmanu za djecu, 8 na intenzivnom tretmanu za djevojke, 22 korisnika u Disciplinskom centru te na poludnevnom boravku u školi 9 korisnika.

Najveći broj korisnika, njih 168 je boravilo u Domu do 6 mjeseci, od 6 mjeseci do 1 godine njih 11, od 1 do 2 godine 50, od 2 do 3 godine 3 te više od 3 godine, 2 korisnika.

Tijekom 2013. godine smještaj je prekinut za 177 korisnika, od toga za 68 korisnika u prihvatnoj stanici, 9 na poludnevnom boravku, 25 na domskom smještaju, 53 korisnika na odjelu dijagnostike te za 22 korisnika u disciplinskom centru.

Tijekom godine korisnici su praćeni i kontrolirani u Centru za zdravstvenu zaštitu mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti u Osijeku, gdje su ih stručne osobe Centra upoznavale s problemom ovisnosti. Evidentirano je 75 osoba s problemom ovisnosti, od toga 9 s alkoholom, 10 s drogom, 3 o kocki - klađenju te 53 s pušenjem.

Djelatnost u Domu obavlja ukupno 45 radnika, od toga 33 stručna radnika.

SOS-Dječje selo Ladimirevci je ustanova socijalne skrbi za zbrinjavanje djece i mladeži bez odgovarajuće roditeljske skrbi, a osnivač joj je međunarodna organizacija Kinderdorf International Ibrsbruck. U Selu žive djeca iz cijele Hrvatske.

Optimalni kapacitet SOS-Dječjeg sela je 112 korisnika na stalnom smještaju, od toga u samom Dječjem selu 80 korisnika, a u 2 podružnice Zajednice mladih u Osijeku, 32 korisnika.

Na dan 31. prosinca 2013. godine u SOS Dječjem selu bilo je smješteno 97 korisnika. Tijekom godine podniet je 21 zahtjev za smještaj, realizirano je 5 zahtjeva, a smještaj je prekinut za 19 djece. Ukupno je na stalnom smještaju boravilo 116 djece.

Djelatnost u Ustanovi obavlja ukupno 51 radnik, od toga 43 stručna radnika.

Domovi za odrasle osobe skrbe se za tjelesno, mentalno ili višestruko oštećene ili psihički bolesne odrasle osobe, ovisnike o alkoholu, drogama ili drugim opojnim sredstvima, osobe kojima je potrebna dugotrajna zdravstvena zaštita i njega, odnosno stacionarna skrb, te starije i nemoćne osobe.

Na području Osječko-baranjske županije djeluju sljedeći domovi za odrasle osobe:

Dom za psihički bolesne odrasle osobe Osijek je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač Republika Hrvatska. Kapacitet Doma je 152 korisnika, od toga 30 korisnika u jedinici pojačane njege - stacionaru. Na dan 31. prosinca 2013. godine u Domu je bilo smješteno 130 korisnika, od toga 32 korisnika u stacionaru. U 6 stambenih jedinica (organizirano stanovanje uz podršku) bilo je smješteno 20 korisnika.

Način plaćanja cijene usluge bio je sljedeći:

- 54 korisnika samo je plaćalo troškove smještaja
- za 30 korisnika troškove su snosili zajedno korisnik i Ministarstvo
- za 62 korisnika troškove smještaja u cijelosti je snosilo Ministarstvo
- za 4 korisnika usluga se plaćala iz drugih izvora odnosno od drugih obveznika plaćanja.

Na dan 31. prosinca 2013. godine bilo je podnietih 34 zahtjeva za smještaj u Dom, od toga 10 zahtjeva za smještaj u stacionar.

U Domu je zaposleno 90 radnika, od toga 53 stručna radnika.

Dom ima službu pomoći i njege u kući koja je u 2013. godini pružala usluge organizirane prehrane za 44 korisnika, pomoći u kućanskim poslovima za 37 korisnika, njege u kući za 11 korisnika te usluge nabave i dostave za 2 korisnika, čime je obuhvaćeno ukupno 94 korisnika izvaninstitucionalne skrbi.

Dom za psihički bolesne odrasle osobe Sv. Lucija u Belišću je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač fizička osoba. Kapacitet Doma je 60 korisnika. Na dan 31. prosinca 2013. godine u Domu je bilo smješteno 10 korisnika za koje je troškove smještaja u cijelosti snosilo Ministarstvo.

U Domu je zaposleno 7 radnika, od toga 5 stručnih radnika.

Dom za starije i nemoćne osobe Osijek je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač Osječko-baranjska županija. Kapacitet Doma je 336 korisnika, od toga 116 korisnika u jedinici pojačane njege - stacionaru. U Domu je na dan 31. prosinca 2013. godine bilo smješteno 339 korisnika, od toga 180 korisnika u stacionaru.

Način plaćanja cijene usluga bio je sljedeći:

- 195 korisnika sami su plaćali troškove smještaja
- za 9 korisnika troškove su snosili zajedno korisnik i Ministarstvo
- za 3 korisnika troškove smještaja u cijelosti je snosilo Ministarstvo
- za 132 korisnika usluga se plaćala iz drugih izvora odnosno od drugih obveznika plaćanja.

Na dan 31. prosinca 2013. godine bilo je 1.170 novih zahtjeva za smještaj u Dom, od toga 210 zahtjeva za smještaj u stacionar.

Na isti dan u Domu je bilo zaposleno 85 radnika na neodređeno vrijeme, od toga 39 stručnih radnika, te 6 radnika na određeno vrijeme, od toga 4 stručna radnika.

Dom za starije i nemoćne osobe Đakovo je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač Osječko-baranjska županija. Kapacitet Doma je 244 korisnika, od toga 144 korisnika u jedinici pojačane njege - stacionaru. U Domu je na dan 31. prosinca 2013. godine bilo smješteno 244 korisnika, od toga 144 korisnika u stacionaru.

Način plaćanja cijene usluga bio je sljedeći:

- 128 korisnika samo je plaćalo troškove smještaja
- za 18 korisnika troškove su snosili zajedno korisnik i Ministarstvo
- za 15 korisnika troškove smještaja snosilo je u cijelosti Ministarstvo
- za 83 korisnika usluga se plaćala iz drugih izvora odnosno od drugih obveznika plaćanja.

Na dan 31. prosinca 2013. godine bilo je podnijetih 748 zahtjeva za smještaj u Dom, od toga 138 zahtjeva za smještaj u stacionar.

Na isti dan u Domu je bio zaposlen 71 radnik na neodređeno vrijeme, od toga 42 stručna radnika, te 3 radnika na određeno vrijeme (tehničko i pomoćno osoblje).

Dom za starije i nemoćne osobe Beli Manastir je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač Osječko-baranjska županija. Kapacitet Doma je 180 korisnika, od toga 89 korisnika u jedinici pojačane njege - stacionaru. U Domu je na dan 31. prosinca 2013. godine bilo smješteno 177 korisnika, od toga 86 korisnika u stacionaru.

Način plaćanja cijene usluga bio je sljedeći:

- 66 korisnika samo je plaćalo troškove smještaja
- za 17 korisnika troškove su snosili zajedno korisnik i Ministarstvo
- za 25 korisnika troškove smještaja u cijelosti je snosilo Ministarstvo
- za 69 korisnika usluga se plaćala iz drugih izvora odnosno od drugih obveznika plaćanja.

Na dan 31. prosinca 2013. godine bilo je podnijetih 104 zahtjeva za smještaj u Dom, od toga 47 zahtjeva za smještaj u stacionar.

Na isti dan u Domu je bio zaposlen 51 radnik na neodređeno vrijeme, od toga 24 stručna radnika, te 4 radnika na određeno vrijeme, od toga 1 stručni radnik.

Uz uslugu smještaja korisnika, Dom za starije i nemoćne osobe Đakovo pružao je i usluge pomoći i njege u kući za 42 korisnika - 33 organiziranja prehrane, 1 pomoć u kućanskim poslovima, 8 njega u kući, a Dom u Osijeku usluge pomoći i njege u kući za 44 korisnika - organiziranje prehrane.

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi donijelo je 2009. godine Odluku o određivanju cijena za pojedine vrste usluga pomoći i njege u kući kojom se cijena njege i pomoći u kući, koju korisnicima socijalne skrbi kao uslugu pruža ustanova socijalne skrbi, vjerska zajednica, trgovačko društvo, udruga i druga domaća i strana pravna i fizička osoba, utvrđuje kako slijedi:

- usluga obavljanja kućanskih poslova	32,00 kn po satu
- usluga održavanja osobne higijene	35,00 kn po satu
- usluga zadovoljenja drugih svakodnevnih potreba	13,00 kn po satu.

Cijena gotovog obroka iznosi 15,00 kuna, a nabava živežnih namirnica korisniku za samostalnu pripremu obroka 10,00 kn.

Cijena dostave gotovog obroka u kuću iznosi 8,00 kn po obroku. Ako se na istu kućnu adresu dostavlja više od 1 obroka, cijena dostave obračunava se samo za 1 obrok. Cijene se odnose na korisnike kojima se to pravo priznaje temeljem rješenja centra za socijalnu skrb.

S obzirom na propisani visok imovinski cenzus mali broj korisnika može ostvariti to pravo temeljem rješenja centra za socijalnu skrb, a stvarna potreba za pomoći i njegovom u kući daleko je veća.

Cijena smještaja u ustanovama kojima je Županija osnivač kreće se od 1.726,00 do 2.375,00 kuna što ovisi o načinu smještaja i pruženim uslugama (jednokrevetna, dvokrevetna ili trokrevetna soba, pokretni ili nepokretni korisnik), osim u novom stacionarnom dijelu Doma u Đakovu čiji je kapacitet 54 korisnika i to za nepokretne osobe, za koji je cijenu usluge slijedom Zakona utvrdilo Upravno vijeće Doma u iznosu od 2.700,00 kn.

Veći pritisak je na jedinice pojačane njege - stacionar, tako da je u stacionaru Doma u Osijeku smješteno 64 korisnika više od raspoloživih kapaciteta.

Dom za starije i nemoćne osobe Julije u Osijeku je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač fizička osoba. Kapacitet Doma je 33 korisnika. Na dan 31. prosinca 2013. godine u Domu je bilo smješteno 25 korisnika, od toga 22 korisnika u stacionaru.

Svi korisnici sami plaćaju troškove smještaja.

U Domu je zaposleno 10 radnika, od toga 9 stručnih radnika.

Dom za starije i nemoćne osobe Baranjsko sunce u Belom Manastiru je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač fizička osoba. Kapacitet Doma je 75 korisnika, od toga 22 korisnika u jedinici pojačane njege - stacionaru. Na dan 31. prosinca 2013. godine u Domu je bilo smješteno 50 korisnika, od toga 17 korisnika u stacionaru.

Način plaćanja cijene usluga bio je sljedeći:

- 6 korisnika sami su plaćali troškove smještaja
- za 44 korisnika usluga se plaćala iz drugih izvora odnosno od drugih obveznika plaćanja.

U Domu je zaposleno 35 radnika, od toga 25 stručnih radnika.

Dom pruža usluge pomoći i njege u kući koje obavlja temeljem ugovora sklopljenog s Ministarstvom socijalne politike i mladih i Gradom Belim Manastirom. U 2013. godini pružena je pomoć u kućanskim poslovima za 250 korisnika te je organizirana prehrana - dostava obroka u kuću za 25 korisnika.

Dom za starije i nemoćne osobe Moj dom Majdenić u Donjem Miholjcu je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač fizička osoba. Kapacitet Doma je 100 korisnika, od toga 50 korisnika u jedinici pojačane njege - stacionaru. Na dan 31. prosinca 2013. godine u Domu je bilo smješteno 67 korisnika, od toga 47 korisnika u stacionaru.

Način plaćanja cijene usluga bio je sljedeći:

- 5 korisnika sami plaćaju troškove smještaja
- za 8 korisnika troškove su snosili zajedno korisnik i Ministarstvo
- za 8 korisnika troškove smještaja u cijelosti je snosilo Ministarstvo
- za 46 korisnika usluga se plaćala iz drugih izvora odnosno od drugih obveznika plaćanja.

U Domu je zaposleno 20 radnika, od toga 12 stručnih radnika.

Dom za starije i nemoćne osobe Sv. Ana u Zelčinu je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač fizička osoba. Kapacitet Doma je 40 korisnika, od toga 5 korisnika u jedinici pojačane njege - stacionaru. Na dan 31. prosinca 2013. godine u Domu je bilo smješteno 40 korisnika, od toga 5 korisnika u stacionaru.

Način plaćanja cijene usluga bio je sljedeći:

- 1 korisnik sam plaća troškove smještaja
- za 15 korisnika troškove smještaja u cijelosti je snosilo Ministarstvo
- za 24 korisnika usluga se plaćala iz drugih izvora odnosno od drugih obveznika plaćanja.

U Domu je zaposleno 14 radnika, od toga 8 stručnih radnika.

Cijena smještaja u ustanovama kojima je osnivač privatna osoba kreće se od 2.500,00 do 4.000,00 kuna.

Centar za profesionalnu rehabilitaciju Osijek je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač Osječko-baranjska županija. Djelatnost Centra je obrazovanje odraslih i ostalo obrazovanje, socijalna skrb sa smještajem (smještaj žrtava obiteljskog nasilja) i ostala socijalna skrb bez smještaja (profesionalna orijentacija i rehabilitacija invalida rada, invalida Domovinskog rata, i dr.).

Centar obavlja svoju djelatnost u četiri organizacijske cjeline:

- Odjel za stradalnike Domovinskog rata
- Odjel profesionalne orijentacije i rehabilitacije
- Odjel Sklonište za žrtve obiteljskog nasilja
- Odjel općih poslova.

Odjel za stradalnike Domovinskog rata

Centar za dio udruga proisteklih iz Domovinskog rata (HVIDRA-a -županijska organizacija, Udruga veterana Domovinskog rata "Kune", Hrvatsko društvo logoraša srpskih koncentracijskih logora) osigurava prostorne, psihosocijalne i sportsko - rehabilitacijske preduvjete za izvršenje programskih ciljeva udruga. To se prije svega odnosi na logističku potporu u smislu osiguranja

poslovnog prostora za obavljanje administrativno - tehničkog dijela rada udruga, sudjelovanja ili potpore različitim programima psihosocijalne pomoći koje organiziraju udruge, kao i na neposrednu savjetovališnu i psihosocijalnu pomoć članovima udruga. Pomoć se pruža i različitim kategorijama stradalnika iz Domovinskog rata, a u okviru postojećih programa/projekata koje Centar provodi kao dio redovite djelatnosti.

Odjel profesionalne orijentacija i rehabilitacije

Profesionalna rehabilitacija kao proces stručnog osposobljavanja i usavršavanja osoba s invaliditetom organizira se i provodi dijelom u okviru redovitog sustava obrazovanja, dok za pojedine programe prekvalifikacije, usavršavanja ili osposobljavanja Centar posjeduje odgovarajuće verifikacije resornog ministarstva, tako da dio osiguranika prava po toj osnovi ostvaruju u cijelosti u okviru ovoga Centra. U naravi, radi se o određenom broju verificiranih programa iz područja informatike, obrtničkih, kao i dijela tradicijskih zanimanja.

Procjena i plasman preostale radne sposobnosti, izvidi radnih mjesta, procjena tehničke, tehnološke ili arhitektonske prilagodbe, praćenja tijeka provedbe i slično dio je uobičajene procedure provedbe profesionalne rehabilitacije.

Naime, Stručni tim Centra (psiholog, socijalni radnik, pravnik i po potrebi liječnik specijalist) prati uspješnost provedbe programa za svakog osiguranika te po ocjeni ili potrebi intervenira terapijski, savjetodavno, motivacijski i slično.

Tijekom 2013. godine ukupno je orijentirana i rehabilitirana 71 osoba/osiguranik. Od toga je orijentirano ukupno 66 osoba - 65 osoba na zahtjev Stručnog tima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u prethodnom postupku kao i 1 osoba/osiguranik na zahtjev poslodavca. Isto tako, 5 osoba je uključeno u proces profesionalne rehabilitacije.

Obrazovanje odraslih i ostalo obrazovanje

Obrazovanje odraslih djelatnost je koju Centar razvija paralelno s programima stručne rehabilitacije s obzirom da do sada razvijeni resursi omogućuju i uključivanje osoba izvan sustava profesionalne rehabilitacije. Slijedom rečenoga, Centar u okviru poslova obrazovanja odraslih neposredno organizira i provodi programe osposobljavanja i usavršavanja.

Odjel Sklonište za žrtve nasilja u obitelji

Program zaštite žrtava nasilja u obitelji posljedica je intervencije lokalne zajednice u područje, odnosno problematiku nasilja u obitelji, osobito nasilja nad djecom i ženama.

Psihosocijalni i savjetodavni rad

Programi psihosocijalne potpore odnose se na psiho-socijalni i savjetodavni rad te potporu djeci i odraslim osobama žrtvama obiteljskog nasilja smještenim u Skloništu za žrtve obiteljskog nasilja, kao i savjetodavni rad s osobama izvan smještaja.

Isto tako, putem Savjetovališta specijaliziranog za nasilje u obitelji savjetodavno i terapijski djeluju i prema korisnicima izvan ustanove. Stručni tim je tijekom 2013. godine savjetodavno i terapijski intervenirao u 36 slučajeva, upravo u cilju organizacije učinkovitijeg sustava savjetovanja.

Tijekom 2013. godine u Skloništu su boravile ukupno 73 osobe i to 32 žene i 41 dijete - 24 predškolskog uzrasta i 17 školskog uzrasta.

Najveći broj korisnika Skloništa dolazi iz Osječko-baranjske (30 korisnika ili 41,09%) i Vukovarsko-srijemske županije (14 korisnika ili 19,18%).

Od ukupnog broja korisnica većina nema radnu kvalifikaciju (NKV), odnosno 20 korisnica ili 62,50%, sa srednjom stručnom spremom i kvalifikacijom ukupno je boravilo 11 korisnica ili 34,37%, s višom stručnom spremom boravila je samo 1 korisnica ili 3,13%, dok s visokom stručnom spremom tijekom 2013. godine nije boravila niti jedna korisnica. No bez obzira na obrazovanje, većim dijelom korisnice su nezaposlene, od ukupnog broja njih 28 ili 87,50%, dok je samo 1 bila u radnom odnosu.

Tijekom boravka u Skloništu uz pomoć Stručnog tima, ali i samoinicijativno, za većinu smještenih korisnica pokušalo se pronaći odgovarajuće zaposlenje s obzirom da su sve ekonomski ovisne o primarnom zlostavljaču. Isto tako, s obzirom na djelatnost ustanove, svim korisnicima omogućuje se pohađanje programa osposobljavanja/prekvalifikacije kako bi stekli dodatnu kvalifikaciju te na taj način povećali osobne šanse za zaposlenje, kao i ekonomsku neovisnost.

Najveći broj korisnika tijekom 2013. godine boravilo je u Skloništu do 3 mjeseca, i to ukupno 42 korisnika (57,53 %). Između 3 i 6 mjeseci u Skloništu je boravilo 15 korisnika (20,55 %), a u vremenu od 6 do 12 mjeseci boravilo je 16 korisnika (21,92 %).

Najviše korisnika u Sklonište dolazi jedanput, njih 70 (95,89 %), dok je 3 korisnika ili 4,11% došlo dva puta.

Uvjet za dolazak u Sklonište je zlostava od strane partnera ili člana obitelji, a koja se manifestira kao fizička, psihička, ekonomska ili spolna.

Ukupno 37,93% korisnika koji se zbrinjavaju u Skloništu najčešće navode prisutnost fizičke i psihičke zlostave. Uz navedeno, kao jedan od razloga navode i probleme vezano uz oboljenja zlostavljača - alkoholizam kao najčešću pojavu vezanu uz nasilje u obitelji (36,72%), te psihičko oboljenje (16,45%).

Duljina boravka u Skloništu ovisi o objektivno potrebnom vremenskom razdoblju u kojem korisnice mogu riješiti svoju životnu situaciju. Od 73 korisnika koji su boravili u Skloništu u 2013. godini, njih 31 (12 žena i 19 djece) ili 34,94% vratili su se u primarnu obitelj zlostavljaču, 12 korisnika ili 16,44% se osamostalilo (korisnice su samostalno organizirale život kroz podstanarstvo, zapošljavanje i slično), 18 korisnika je organiziralo život na drugi način (kod roditelja ili rodbine), 3 korisnika ili 4,11% je smješteno u drugu ustanovu, dok je na dan 31. prosinca 2013. godine u Skloništu još boravilo 9 korisnika (5 žena i 4 djece).

Centar se financira iz vlastitih sredstava, sredstava resornog ministarstva, Županije i Grada Osijeka. U 2013. godini Centar je ostvario prihode u iznosu od 1.989.950,00 kuna. Rashodi su iznosili 2.037.899,00 kuna. Manjak prihoda nad rashodima iznosio je 47.949,00 kuna. Preneseni višak prihoda iz 2012. godine iznosio je 260.397,00 kuna. Višak prihoda nad rashodima u 2013. godini iznosio je 212.448,00 kuna, a sredstva će se koristiti za financiranje djelatnosti u 2014. godini. Županija je financirala rad Centra s 500.000,00 kuna.

d) Centar za pomoć i njegu

Centar za pomoć i njegu je ustanova koja se osniva za pružanje svih ili pojedinih usluga: organiziranje prehrane, obavljanje kućnih poslova, održavanje osobne higijene te zadovoljavanje drugih svakodnevnih potreba. Na području Županije ne postoji niti jedan centar za pomoć i njegu, već takove usluge pružaju kao dodatne poslove domovi za starije i nemoćne osobe te različite civilne udruge kao što su:

- Humanitarna udruga "Rijeka ljubavi", Osijek s programom Međusobno pomaganje - siromaštvo je među nama,
- Matica umirovljenika Hrvatske, Udruga "Beli Manastir" s programom Međusobna pomoć starijih osoba - kvalitetniji život u trećoj dobi,
- Mirovna grupa "Oaza" Beli Manastir s programom Pomoć starim i nemoćnim osobama,

- Udruga za psiho-socijalne potrebe "Amadea" Đakovo s programom Dnevni boravak za starije osobe, radionice za školsku djecu,
- Udruga Sv. Vinka Paulskog - Konferencija Svih Svetih Đakovo s programom Milosrdna ljubav osvaja svijet,
- Udruga Sv. Vinka Paulskog - Konferencija Sv. Josipa Radnika Belišće s programom Pokaži nam kap ljubavi i dobročinstva,
- Udruga žena "Izvor" Općine Kneževi Vinogradi s programom Osnažimo život i dr.

Svi projekti udruga financirani su iz Županijskog proračuna u okviru financijskih mogućnosti Županije u 2013. godini.

Značajnu ulogu u pružanju usluga socijalne skrbi na području Županije ima Caritas Đakovačko - Osječko nadbiskupije u Osijeku i Društvo Crvenog križa Osječko-baranjske županije.

Caritas Osijek pruža usluge pripreme toplih obroka za socijalno ugrožene građane Grada Osijeka te pruža usluge smještaja i prehrane korisnika u Centru za beskućnike u Osijeku.

Caritasova pučka kuhinja je u 2013. godini pripremila i podijelila ukupno 65.523 kuhana obroka - prosječno dnevno za 180 korisnika. Cijena jednog obroka iznosila je 18,00 kuna. Dakle, ukupna vrijednost podijeljenih obroka u Pučkoj kuhinji iznosila je 1.179.414,00 kuna.

U 2012. bilo je podijeljeno 58.513 obroka - prosječno dnevno za 160 korisnika. Dakle u 2013. godini pripremljeno je 7.010 obroka više nego u 2012. godini.

Osim toga, u Pučkoj kuhinji pripremaju se i dostavljaju obroci korisnicima u Centru za prihvrat beskućnika. U zimskom razdoblju (5,5 mjeseci oko 70 obroka) korisnici su u Centru cjelodnevno te imaju pravo na doručak, ručak i večeru, a u ljetnom razdoblju dva obroka dnevno tj. doručak i večeru u Centru, a ručak u Pučkoj kuhinji.

Troškove Pučke kuhinje u 2013. godini financirali su Osječko-baranjska županija u iznosu od 200.000,00 kuna, Grad Osijek u iznosu od 283.920,00 kuna te su korištena vlastita sredstva Caritasa u iznosu od 788.707,34 kune pribavljena od projekata - novčanih darova, Đakovačko-osječke nadbiskupije, prihoda od prodaje i ostalih donatora. Ukupno prikupljena sredstva Caritasa u 2013. godini iznosila su 1.272.627,34 kune.

Centar za prihvrat beskućnika kapaciteta je 24 ležaja, dvije muške spavaonice s po 10 ležaja i "ženska soba" s 4 ležaja. Svakodnevno u prosjeku smještaj je tražilo 20 korisnika.

U 2013. godini smještaj je zatražilo 45 osoba, od toga 8 žena (ukupno 7.403 noćenja). Najviše njih, 28 je s područja Osijeka, s drugih područja Županije je 6, a ostali su iz drugih županija. Do 3 mjeseca u Centru su boravile 23 osobe, od 3 - 6 mjeseci 11 osoba, od 6 - 12 mjeseci 2 osobe, od 1 - 2 godine 4 osobe te više od 2 godine 5 osoba. Do 30 godina starosti bilo je 9 osoba, od 31 do 50 godina starosti 17 osoba, od 51 do 65 godine starosti 19 osoba. Za ovaj oblik socijalne skrbi iz Proračuna Grada Osijeka utrošeno je 400.000,00 kn.

Hrvatski Crveni križ Društvo Crvenog križa Osječko-baranjske županije je humanitarna i dobrovoljna zajednica udruga gradskih društava i općinskog društva Crvenog križa (Beli Manastir, Donji Miholjac, Đakovo, Našice, Osijek i Valpovo te Darda) s pravnom osobnošću, koja djeluje na području Osječko-baranjske županije u svrhu promicanja humanitarnih ciljeva od opće koristi, a na osnovi misije i načela Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca.

Društvo Crvenog križa Osječko-baranjske županije poticalo je u 2013. godini provedbu različitih programa za osobe treće životne dobi i osobe s invaliditetom.

Program "Dnevni boravak i pomoć u kući starijim osobama" Gradskog društva Crvenog križa Donji Miholjac djeluje na području Grada Donjeg Miholjca od 2007. godine te je 2008. godine proširen na općine: Viljevo, Marijanci, Podravska Moslavina i Magadenovac. U Program je uključeno 188 korisnika starije životne dobi, od čega 142 žene i 46 muškaraca. Tim od 14 djelatnika, koji se sastoji se od 8 gerontodomačica, 2 pomoćna radnika, medicinske sestre, domaćice i spremačice dnevnog boravka i voditeljice Programa, obilazi korisnike i svakodnevno im pruža usluge. Tijekom 2013. godine pruženo je ukupno 34.618 usluga (prijevoz korisnika do specijalizirane liječničke pomoći u Osijek ili Našice, cijepanje drva, košnja trave, dostava lijekova, uređenje kuće i okućnice i sl.) uz 14.365 obilazaka korisnika. Brojni su i sadržajni i programi dnevnog boravka - prigodne radionice, pjevačka i dramsko-recitatorska skupina, tjelovježba i sl. Uz djelatnike tima i ostale djelatnike GDCK Donji Miholjac, u Programu su sudjelovala i 4 volontera mlađa od 18 godina, te 10 starijih volontera između 25 i 65 godina starosti. Program je financiran sredstvima Ministarstva socijalne politike i mladih u iznosu od 643.680,00 kn, te dijelom Grada Donjeg Miholjca i područnih općina na kojim se Program provodi u iznosu od 65.262,58 kn.

Isti program tijekom 2013. godine provodilo je i Gradsko društvo Crvenog križa Valpovo. Tako je u Programu ukupno uposljeno 11 osoba i 1 osoba na pola radnog vremena. Tijekom godine u program je uključeno i 7 osoba putem projekta "Javni radovi". U program "Pomoć u kući starijim osobama" uključeno je 150 korisnika na području Grada Valpova i općina Bizovac i Petrijevci.

Ukupno je obavljeno 12.012 obilazaka te je pruženo 29.728 usluga kako slijedi:

A - Dostava namirnica, pomoć u pripremi obroka u kućanstvu, dostava obroka, ostale usluge organiziranja prehrane

B - Održavanje čistoće stambenog prostora, pranje i glačanje rublja, sitni popravci u kući, poslovi održavanja okućnice, pomoć i posredovanje pri organizaciji i obavljanju složenih poslova u kući i okućnici, ostale usluge u kući i okućnici

C - Pomoć pri kupanju, pomoć pri oblačenju i svlačenju, briga o higijeni i osobnom izgledu, mjerenje krvnog tlaka, mjerenje šećera u krvi, kontrola redovnog uzimanja lijekova, ostale usluge osnovne zdravstvene skrbi

D - Individualni razgovori i druženje u svrhu prevladavanja usamljenosti, pomoć u socijalnoj integraciji, poticanje međugeneracijske solidarnosti u obitelji i zajednici, omogućavanje telefonskog kontakta

E - Pomoć pri obavljanju administrativnih i sl. poslova pri nadležnim institucijama, koordinacija s drugim nadležnim institucijama, logistička pomoć (dostava lijekova, kontakt s liječnikom i sl.) i prijevoz do liječnika.

Korisnici u Dnevnom boravku imaju različite aktivnosti: ručni rad (pletenje, vezenje, kukičanje), kreativne radionice (izrada prigodnog materijala i ukrasa za Božić i Novu godinu), pjevanje, tjelovježba i društvene igre (pikado, šah, kartanje, i sl.). Organizirana su predavanja na različite teme, a jednom mjesečno provedena je akcija mjerenja tlaka i šećera u krvi na koje je u prosjeku dolazilo 15-20 starijih osoba.

Korisnici su zajednički posjetili godišnji koncert HKUD Valpovo, posjetili su i ugostili članove Dnevnog boravka u Donjem Miholjcu, organizirali različite sportske turnire, izrađivali rukotvorine, organizirali zajednički odlazak na snimanje emisije Lijepom našom, na Špancirfest u Varaždin, izlet u Našice i Vukovar, organizirali su i besplatne akcije mjerenja šećera i krvnog tlaka te pregleda očiju, posjet dječjem vrtiću povodom Dana jabuka, posjet obližnjem svetištu sv. Ane u Bistrincima, druženje u prirodi uz živu glazbu, proslava godišnjice otvorenja Dnevnog boravka i sudjelovanje na Božićnom sajmu i brojne druge aktivnosti.

Pri Gradskom društvu Crvenog križa Donji Miholjac tijekom 2013. godine dugotrajno nezaposlene osobe evidentirane u HZZ-e od jedne do tri godine, zaposlene su kroz projekt "Humanitarni servis" u pomaganju starijim bolesnim osobama koje žive same (dostava lijekova, kućanskih potrepština, pomoć u kući, prijevoz liječniku i dr.) u trajanju od 3 do 4 mjeseca. Zaposleno je bilo ukupno 12 osoba (2 muškarca i 10 žena).

Općinsko društvo Crvenog križa Darda za područje općina Darda i Bilje nastavilo je i u 2013. godini provoditi program "Pomoć u kući starijim osobama" temeljem Ugovora o suradnji koji je Općina Darda sklopila s Ministarstvom socijalne politike i mladih. Svrha programa je poboljšanje kvalitete življenja osoba starije životne dobi, kao i teže oboljelih i invalidnih osoba. Ciljevi programa su sprječavanje socijalne isključenosti starijih osoba, poticanje dobrosusjedskih odnosa te senzibiliziranje mladih i ostalih članova zajednice za povećane potrebe osoba starije životne dobi. U Program je kroz izvještajno razdoblje uključeno 188 korisnika, od kojih 130 živi u samačkim kućanstvima, a 58 u zajedničkim kućanstvima. U promatranom razdoblju, uz usluge pomoći u održavanju životnog prostora i uređenja okućnica izražena je i pomoć u ostvarivanju statusa i prava, osobito prava iz zdravstvene i socijalne zaštite, prijevoz korisnika u bolnicu, čišćenje snijega i sl. Medicinska sestra je najčešće pružala usluge mjerenja krvnog tlaka i razine šećera u krvi, slaganje lijekova i uputa radi pravilnog i redovitog uzimanja propisanih lijekova te psihosocijalnu pomoć. Na Projektu je bilo zaposleno ukupno 10 osoba. Program "Pomoć u kući starijim osobama" u Općinskom društvu Crvenog križa Darda provodio se i kroz Projekt javnih radova Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u kojem je kroz 2 ciklusa Projekta program provodilo ukupno 35 osoba zaposlenih kroz javne radove.

Općinsko društvo Crvenog križa Darda provodilo je i program pod nazivom "Pomoć u lokalnoj zajednici". U procesima udomljavanja pružena je pomoć prilikom premještanja osobnog vlasništva korisnika u udomiteljsku obitelj, obavljani su sitni popravci, pružena je pomoć oko bušenja bunara, odmrzavanja vodovodnih instalacija i sl. za ukupno 177 korisnika, većinom starije životne dobi.

Gradsko društvo Crvenog križa Osijek organizira i provodi razne oblike socijalnog rada. U okviru mogućnosti, pružena je pomoć starim i nemoćnim osobama, i to najčešće dostavom obroka u kuću i dobrosusjedskom pomoći (plaćanje računa, pospremanje kuće, odlazak u nabavku i dr.), a u čemu veliku ulogu imaju volonteri i članovi koji su u kontaktu sa stanovništvom. Broj pruženih usluga koje se odnose na dostavu obroka u kuću iznosio je 42.038, s dnevnim prosjekom od 115 korisnika, dok je usluga koje se odnose na dobrosusjedsku pomoć bilo ukupno 1.343 za 179 korisnika. U ove aktivnosti bilo je uključeno 4 djelatnika i 38 volontera Gradskog društva Crvenog križa Osijek.

Jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave, a trgovačko društvo, udruga i druga domaća i strana pravna osoba može, pored obavljanja svoje djelatnosti za koju je upisana u sudskom registru ili kod drugog nadležnog tijela u skladu s posebnim zakonima, pružati usluge terapijske zajednice za ovisnike o opojnim drogama i povremene uzimatelje opojnih droga, bez osnivanja doma, pod uvjetima propisanim Zakonom. Takovu skrb na području Županije pruža Terapijska zajednica u Vrbici, koju je 2007. godine osnovala Udruga za borbu protiv ovisnosti "NE-ovisnost" za 30 muških ovisnika.

Socijalne usluge obavljaju i **udomiteljske obitelji** u koje može biti smješteno najviše troje djece, odnosno najviše četiri odrasla korisnika. Zakon prepoznaje udomitelje za djecu i mladež te za odrasle i starije osobe.

Prema podacima centara socijalne skrbi na ovaj način zbrinuto je na području Županije u 2012. godini ukupno 519 osoba, od toga 209 djece i mladeži te 310 odraslih i starijih osoba, u 313 udomiteljskih obitelji, od toga 169 za djecu i mladež te 144 za odrasle i starije osobe.

U 2013. godini na isti način zbrinuto je ukupno 528 osoba, od toga 191 djece i mladeži te 337 odraslih i starijih osoba, u 345 udomiteljskih obitelji, od toga 168 za djecu i mladež i 177 za odrasle i starije osobe.

Socijalne usluge obavljaju i **obiteljski domovi**. Uslugu može pružiti fizička osoba ukoliko ispunjava Zakonom propisane uvjete, kao profesionalnu djelatnost za 5 do 20 odraslih korisnika, odnosno za 4 do 10 djece.

U 2013. godini na ovaj način zbrinuto je ukupno 99 osoba temeljem rješenja centara za socijalnu skrb, od toga 28 djece i mladeži, te 71 odrasla i starija osoba.

Na području Županije takovu skrb pružaju domovi koji skrbe za starije i nemoćne osobe:

- Atrij u Dardi,
- Svalina u Semeljcima,
- Željke Miletić u Belišću,
- Zlatne godine u Krčeniku,
- Ljiljane Tomić u Osijeku te

dom koji skrbi za psihički bolesne odrasle osobe:

- Ljiljane Hegeduš u Kneževim Vinogradima.

Na području Županije 2 tvrtke, Alma d.o.o. sa sjedištem u Gorjanima i Medika d.o.o. sa sjedištem u Osijeku, uz osnovnu djelatnost obavljaju i djelatnost socijalne skrbi.

Ovi obiteljski domovi i tvrtke imaju odobrenje Ureda državne uprave za smještaj najviše 20 korisnika.

Prema Zakonu o socijalnoj skrbi iz 2011. godine, kao i Zakonu iz 2012. godine, upravni odjel jedinice područne (regionalne) samouprave utvrđuje ispunjavanje uvjeta za obavljanje poslova obiteljskog doma, a ne više kao ranije ured državne uprave.

Tijekom 2012. i 2013. godine otvoreni su obiteljski domovi koji skrbe za starije i nemoćne osobe:

- Lovrić u Kneževim Vinogradima, kapaciteta 10 korisnika,
- Treća dob u Belišću, kapaciteta 20 korisnika,
- Zlatne godine u Osijeku, kapaciteta 16 korisnika,
- Saše Milošević u Divošu, kapaciteta 20 korisnika,
- Radmile Vukadinović u Tenji, kapaciteta 11 korisnika,
- Marinke Periš u Osijeku, kapaciteta 10 korisnika,
- Ivana Kanisek u Ernestinovu, kapaciteta 10 korisnika,
- Stojana Milošević u Ernestinovu, kapaciteta 20 korisnika,
- Ivane Ikač u Brijestu, kapaciteta 6 korisnika,
- Biljane Matijašević u Makloševcu - Našice, kapaciteta 20 korisnika,
- Edite Petanović u Klisi, kapaciteta 20 korisnika,
- Ivančice Živković u Osijeku, kapaciteta 7 korisnika i
- Senade Považanj u Dardi, kapaciteta 10 korisnika.

Cijena smještaja u obiteljskim domovima kreće se od 2.400,00 do 4.500,00 kuna.

Manji dio korisnika može se smjestiti u domove temeljem rješenja centara za socijalnu skrb, odnosno manji dio kapaciteta domova je u Mreži domova socijalne skrbi i djelatnosti socijalne skrbi.

Zbrinjavanje i smještaj starijih osoba moguć je i kao određeni oblik djelatnosti socijalne skrbi koju pružaju jedinice lokalne samouprave, vjerske zajednice, udruge, trgovačka društva ili druge domaće i strane pravne osobe za najviše 20 korisnika bez osnivanja posebne ustanove.

Za utvrđivanje ispunjavanja uvjeta za ovakav oblik pružanja usluga socijalne skrbi, prema Zakonu, nadležan je upravni odjel jedinice područne (regionalne) samouprave.

Ovakav oblik socijalne skrbi pruža Nova furca d.o.o. Osijek (bivša Prehrana d.o.o.), u kojoj je organizirana priprema toplih obroka za 15 korisnika. U 2013. godini podijeljeno je 4.246 obroka po cijeni od 16 kuna uvećanoj za iznos PDV-a, za koje troškove snosi Grad Osijek.

2. **Financiranje socijalne skrbi**

Djelatnost socijalne skrbi financira se s četiri razine, tri Zakonom obvezne, iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave i četvrte dobrovoljne razine, a to su zaklade i fondacije vjerskih zajednica, trgovačkih društava, udruga i drugih domaćih i stranih pravnih i fizičkih osoba.

U proračunu jedinica lokalne samouprave osiguravaju se sredstva za podmirenje troškova stanovanja. U proračunu jedinice područne (regionalne) samouprave osiguravaju se sredstva za podmirenje troškova ogrjeva, izdaci za materijalne troškove centara socijalne skrbi te razlika sredstava potrebnih za funkcioniranje domova za starije i nemoćne kojima je županija osnivač, u odnosu na ostvarena vlastita sredstva, dok se za sve ostale izdatke sredstva osiguravaju u državnom proračunu.

Centri za socijalnu skrb

Prema članku 23. stavak 2. Zakona o socijalnoj skrbi ("Narodne novine" broj 33/12.) bilo je utvrđeno da jedinice područne (regionalne) samouprave osiguravaju sredstva za materijal, energiju, komunalne i ostale usluge, tekuće održavanje, financijske i ostale nespomenute izdatke za centre socijalne skrbi na svom području.

Sredstva se osiguravaju u minimalnom financijskom standardu i bila su određena za Osječko-baranjsku županiju Odlukom o minimalnim financijskim standardima materijalnih i financijskih rashoda centara za socijalnu skrb i pomoći za podmirenje troškova stanovanja korisnicima koji se griju na drva u 2013. godini i izmjenama Odluke ("Narodne novine" broj 29/13. i 123/13.) u iznosu od 3.642.550,00 kuna.

Za financiranje materijalnih i financijskih rashoda centara za socijalnu skrb te za troškove stanovanja - ogrjeva osoba u socijalno zaštitnoj potrebi koje se griju na drva, sredstva se osiguravaju po stopi od 0,5% iz dodatnog udjela u porezu na dohodak, a preostali potreban iznos iz sredstava pomoći izravnjanja Državnog proračuna.

Na području Osječko-baranjske županije djelatnost obavljaju centri za socijalnu skrb: Osijek, Beli Manastir, Donji Miholjac, Đakovo, Našice i Valpovo.

Člankom 7. stavak 2. Uredbe o načinu izračuna pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2013. godinu ("Narodne novine" broj 29/13.) utvrđeno je da su korisnici pomoći izravnjanja dužni donijeti vlastite odluke o kriterijima, mjerilima i načinu financiranja domova za starije i nemoćne osobe, centara za socijalnu skrb i pomoći za podmirenje troškova stanovanja korisnicima koji se griju na drva.

Slijedom toga, Skupština Županije je na sjednici održanoj 11. prosinca 2012. godine donijela Odluku o kriterijima, mjerilima i načinu financiranja materijalnih i financijskih rashoda centara za socijalnu skrb na području Osječko-baranjske županije u 2013. godini, te njezine izmjene na sjednici 4. travnja 2013. godine i 27. studenog 2013. godine ("Županijski glasnik" broj 12/12., 4/13. i 13/13.) kojom su ukupno bilancirana sredstva za minimalni financijski standard centara za socijalnu skrb u iznosu od 3.642.550,00 kuna rasporedila centrima, kako slijedi:

- Centru za socijalnu skrb Osijek	952.535,00 kuna
- Centru za socijalnu skrb Đakovo	582.025,00 kuna
- Centru za socijalnu skrb Valpovo	425.950,00 kuna
- Centru za socijalnu skrb Donji Miholjac	425.075,00 kuna
- Centru za socijalnu skrb Našice	587.345,00 kuna
- Centru za socijalnu skrb Beli Manastir	669.620,00 kuna.

Centrima za socijalnu skrb u 2013. godini Županija je doznačila za materijalne i financijske rashode sredstva u iznosu od 3.626.170,00 kuna, i to:

- Centru za socijalnu skrb Osijek	952.535,00 kuna
- Centru za socijalnu skrb Đakovo	582.025,00 kuna
- Centru za socijalnu skrb Valpovo	425.950,00 kuna
- Centru za socijalnu skrb Donji Miholjac	415.885,00 kuna
- Centru za socijalnu skrb Našice	580.155,00 kuna
- Centru za socijalnu skrb Beli Manastir	669.620,00 kuna.

Centri su stvarno utrošili za materijalne i financijske rashode sredstva u iznosu od 3.567.749,61 kunu te su višak sredstava u iznosu od 58.420,39 kuna vratili u Proračun Županije, a Županija je ista sredstva te 16.380,00 kuna neutrošenih sredstava na računu Županije uplatila u Državni proračun slijedom Uredbe o načinu izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2013. godinu.

Domovi za starije i nemoćne osobe

Temeljem članka 36. stavak 1. i 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi ("Narodne novine" broj 59/01.) od 1. siječnja 2002. godine osnivačka prava nad domovima za starije i nemoćne osobe Osijek, Đakovo i Beli Manastir prenesena su na Osječko-baranjsku županiju.

Prema članku 26. stavak 2. Zakona o socijalnoj skrbi ("Narodne novine" broj 33/12., 46/13. i 49/13.) utvrđeno je također da se u proračunu jedinice područne (regionalne) samouprave osigurava razlika sredstava između ukupnih prihoda za posebne namjene i utvrđenih rashoda za domove za starije i nemoćne osobe.

Vlastiti prihod doma odnosno prihodi za posebne namjene su prihodi koji su ostvareni naplatom cijene skrbi izvan vlastite obitelji temeljem ugovora između doma i korisnika, odnosno obveznika plaćanja cijene skrbi ili temeljem rješenja centra za socijalnu skrb, te prihodi ostvareni od ostalih usluga ili stečeni na drugi način.

Odlukom o minimalnim financijskim standardima za decentralizirano financiranje domova za starije i nemoćne osobe u 2013. godini i njezinim izmjenama ("Narodne novine" broj 29/13. i 123/13.) Vlada Republike Hrvatske utvrdila je minimalni financijski standard i slijedom toga sredstva koja će se uz prihod za posebne namjene doma osigurati iz stope od 1,7% dodatnog udjela u porezu na dohodak i pomoći izravnjanja Državnog proračuna.

Slijedom toga, u Proračunu Županije za 2013. godinu osigurana je razlika između planiranih vlastitih i potrebnih sredstava u iznosu od 15.500.000,00 kuna i raspoređena Odlukom o minimalnim financijskim standardima za decentralizirano financiranje domova za starije i nemoćne osobe u 2012. godini i njezinim izmjenama ("Županijski glasnik" broj 12/12., 4/13. i 13/13.), po domu, kako slijedi:

- Dom za starije i nemoćne osobe Osijek	5.668.700,00 kuna
- Dom za starije i nemoćne osobe Đakovo	4.841.350,00 kuna
- Dom za starije i nemoćne osobe Beli Manastir	4.989.950,00 kuna.

Ovim sredstvima sufinancirani su rashodi za plaće, rashodi za materijalne i financijske izdatke te su financirani rashodi za nabavu nefinancijske imovine i hitne intervencije investicijskog i tekućeg održavanja objekata, prostora, opreme i vozila, te nabavu opreme.

Od ukupno planiranih sredstava iz Proračuna Županije ustanovama je doznačeno 15.485.734,85 kune, po domovima u sljedećem iznosu:

-	<i>Dom za starije i nemoćne osobe Osijek - ukupno</i>	5.668.178,75 kuna
-	za zaposlene, materijalne i financijske izdatke	4.653.700,00 kuna
-	za nefinancijsku imovinu	814.501,97 kuna
-	za hitne intervencije	199.976,78 kuna
-	<i>Dom za starije i nemoćne osobe Đakovo - ukupno</i>	4.827.749,02 kuna
-	za zaposlene, materijalne i financijske izdatke	4.530.827,12 kuna
-	za nefinancijsku imovinu	197.300,50 kuna
-	za hitne intervencije	99.621,40 kuna
-	<i>Dom za starije i nemoćne osobe Beli Manastir - ukupno</i>	4.989.807,08 kuna
-	za zaposlene, materijalne i financijske rashode	4.439.950,00 kuna
-	za nefinancijsku imovinu	399.915,95 kuna
-	za hitne intervencije	149.941,13 kuna.

Domovi su stvarno utrošili sredstva u iznosu od 15.097.014,39 kuna iz Proračuna Osječko-baranjske županije, kako slijedi:

-	Dom za starije i nemoćne osobe Osijek	5.537.563,35 kuna (višak 130.615,40)
-	Dom za starije i nemoćne osobe Đakovo	4.772.786,18 kuna (višak 54.962,84)
-	Dom za starije i nemoćne osobe B. Manastir	4.786.664,86 kuna (višak 203.142,22).

Neutrošena sredstva na računima ustanova u ukupnom iznosu od 388.720,46 kuna (za materijalne izdatke i za zaposlene) ustanove su vratile u Proračun Županije, a Županija je ista sredstva te 10.522,88 kuna neutrošenih sredstava na računu Županije uplatila u Državni proračun slijedom Uredbe o načinu izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2013. godinu.

Vladinom Odlukom prihod za posebne namjene domova kojima je Županija osnivač planiran je u iznosu od 19.400.000,00 kuna, a ostvaren je u iznosu od 19.066.883,63 kunu, i to kako slijedi:

-	Dom za starije i nemoćne osobe Osijek	9.037.508,56 kuna
-	Dom za starije i nemoćne osobe Đakovo	5.883.270,00 kuna
-	Dom za starije i nemoćne osobe Beli Manastir	4.146.105,07 kuna.

Pored planiranih sredstava Dom za starije i nemoćne osobe Osijek ostvario je i neplanirane prihode i to 28.133,00 kune iz sredstava Proračuna Županije za izradu energetskog certifikata za što su i utrošeni i 10.500,00 kuna od prodaje kombi vozila koji su utrošeni za nabavu nove opreme. Dom za starije i nemoćne Beli Manastir ostvario je 35.400,00 kuna od Proračuna Županije također za izradu energetskog certifikata za što su i utrošeni.

Dakle, domovi za starije i nemoćne osobe su u 2013. godini za obavljanje svoje djelatnosti utrošili ukupno 34.237.931,02 kune.

Financiranje ogrjeva osoba u socijalno zaštitnoj potrebi koji se griju na drva

Člankom 22. stavak 2. Zakona o socijalnoj skrbi ("Narodne novine" broj 33/12., 46/13. i 49/13.) propisano je da je jedinica područne (regionalne) samouprave obvezna u svom proračunu osigurati sredstva za podmirenje troškova ogrjeva za korisnike prava iz socijalne skrbi pod uvjetima i na način propisan Zakonom.

Nadalje je člankom 53. Zakona propisano da se samcu ili obitelji koja se grije na drva može jednom godišnje osigurati 3 m³ drva ili se može odobriti novčani iznos za podmirenje tog troška u visini koju odlukom odredi nadležna jedinica područne (regionalne) samouprave. Radi osiguravanja sredstava za odobrenje pomoći za podmirenje troškova grijanja na drva jedinica lokalne samouprave podnosi zahtjev nadležnoj jedinici područne (regionalne) samouprave.

Skupština Osječko-baranjske županije je na sjednici održanoj 25. srpnja 2013. godine donijela Odluku o financiranju pomoći za podmirenje troškova stanovanja korisnicima koji se griju na drva na području Osječko-baranjske županije u 2013. godini, te njezinu izmjenu na sjednici održanoj 27. studenog 2013. godine ("Županijski glasnik" broj 7/13. i 13/13.). Ovom Odlukom je utvrđena visina pomoći za ogrjev u iznosu od 950,00 kuna po korisniku godišnje, u istom iznosu kao i 2012. godine. U 2013. godini bilo je isplaćeno 6229 korisnika što je 380 korisnika više nego u 2012. godini. Za ove naknade predviđena su sredstva iz decentraliziranih funkcija u socijalnoj skrbi u iznosu od 5.984.050,00 kuna prema Odluci o minimalnim financijskim standardima materijalnih i financijskih rashoda centara za socijalnu skrb i pomoći za stanovanje korisnicima koji se griju na drva u 2013. godini i njezinim izmjenama ("Narodne novine" broj 29/13. i 123/13.). U 2013. godini isplaćeno je 5.917.550,00 kuna, te je 66.500,00 kuna neutrošenih sredstava na računu Županije uplaćeno u Državni proračun sukladno Uredbi o načinu izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2013. godinu. Navedeni iznos doznačen je jedinicama lokalne samouprave po njihovim zahtjevima, kako slijedi:

Rbr.	Jedinica lokalne samouprave	Broj korisnika 2009.	Broj korisnika 2010.	Broj korisnika 2011.	Broj korisnika 2012.	Broj korisnika 2013.	Ukupno potraživanih sredstava 2013.
1.	Beli Manastir	445	454	399	316	403	382.850
2.	Belišće	336	329	241	201	281	266.950
3.	Donji Miholjac	175	125	136	171	182	172.900
4.	Đakovo	434	433	452	528	623	591.850
5.	Našice	291	321	234	224	239	227.050
6.	Osijek	763	778	194	217	213	202.350
7.	Valpovo	169	184	179	205	236	224.200
8.	Antunovac	54	59	56	23	27	25.650
9.	Bilje	87	87	80	74	77	73.150
10.	Bizovac	81	77	92	117	137	130.150
11.	Čeminac	61	58	65	66	50	47.500
12.	Čepin	94	87	34	38	47	44.650
13.	Darda	467	478	490	498	589	559.550
14.	Draž	135	134	123	113	132	125.400
15.	Donja Motičina	47	47	54	50	46	43.700
16.	Drenje	183	204	165	177	195	185.250
17.	Đurđenovac	185	190	198	187	184	174.800
18.	Erdut	256	224	194	197	210	199.500
19.	Ernestinovo	30	29	10	14	25	23.750
20.	Feričanci	88	86	85	79	94	89.300
21.	Gorjani	89	114	95	88	82	77.900
22.	Jagodnjak	269	320	350	408	447	424.650
23.	Kneževi Vinogradi	200	206	99	61	60	57.000
24.	Koška	245	269	150	164	98	93.100
25.	Levanjska Varoš	180	182	101	78	83	78.850
26.	Magadenovac	88	86	60	48	56	53.200
27.	Marijanci	101	110	81	87	83	78.850
28.	Podravska Moslavina	144	150	152	148	142	134.900
29.	Petlovac	210	222	225	218	126	119.700
30.	Petrijevci	42	47	59	69	66	62.700
31.	Podgorač	133	131	134	130	116	110.200
32.	Punitovci	72	143	112	124	91	86.450
33.	Popovac	137	85	46	43	42	39.900
34.	Satnica Đakovačka	83	98	81	110	122	115.900

35.	Semeljci	163	165	40	37	48	45.600
36.	Strizivojna	47	47	13	15	19	18.050
37.	Šodolovci	108	117	72	96	87	82.650
38.	Trnava	84	83	48	64	78	74.100
39.	Viljevo	300	308	265	251	245	232.750
40.	Viškovci	71	93	36	48	61	57.950
41.	Vladislavci	66	63	37	40	68	64.600
42.	Vuka	28	27	29	27	19	18.050
UKUPNO		7241	7450	5766	5849	6229	5.917.550

Jednokratne novčane potpore socijalno ugroženim građanima

Osobe koje zapadnu u materijalne poteškoće zbog određenih životnih situacija i socijalno ugrožene osobe su osobe za koje Županija u svom proračunu osigurava sredstva koja se isplaćuju kao jednokratna pomoć. Uvjeti za dodjelu pomoći bili su uređeni Odlukom o uvjetima i načinu dodjele jednokratnih pomoći socijalno ugroženim građanima i izmjenom te Odluke ("Županijski glasnik" broj 18/08. i 12/11.) koju je donijela Skupština Županije na sjednici 23. prosinca 2008. godine i 30. studenog 2011. godine.

Pomoć se mogla dodijeliti samcu ili obitelji s prebivalištem ili trajnim nastanjenjem na području Županije najmanje posljednjih šest mjeseci prije podnošenja zahtjeva s mjesečnim iznosom primanja za posljednja tri mjeseca prije podnošenja zahtjeva za samca u visini do tri osnovice, a za obitelj u visini do dvije osnovice na temelju koje se utvrđuje stalna pomoć prema Zakonu o socijalnoj skrbi. Osnovica je iznosila 500,00 kuna.

Pomoć se može isplatiti u najvišem iznosu od 5.000,00 kuna, a samac ili obitelj može ostvariti pomoć najviše dva puta godišnje po različitim osnovama.

U Proračunu Županije za 2013. godinu za jednokratne pomoći planirano je 1.126.179,27 kuna (u 2012. godini planirano je 850.000,00 kuna). Podneseno je 2777 zahtjeva za pomoć (u 2012. godini bilo je 2160 zahtjeva). Pomoć se iz navedenih sredstava dodijelila u 2013. godini 2391 korisniku samcu ili obitelji u iznosu od 1.107.300,00 kuna.

U 2012. godini pomoć je dodijeljena 1828-ici korisnika.

Prosječni iznos dodijeljene pomoći iznosio je 463,00 kune.

Uz pomoći dodijeljene iz programa jednokratnih pomoći, jednokratna pomoć dodijeljena je i za 50 obitelji iz sredstava pričuve Proračuna za 2013. godinu u ukupnom iznosu od 101.600,00 kuna po rješenju župana u iznosima do 5.000,00 kuna.

3. Korisnici socijalne skrbi

Prema Zakonu korisnik socijalne skrbi je samac ili obitelj koji u sustavu socijalne skrbi ostvaruje prava na novčane naknade, potpore i druge oblike pomoći te pravo na socijalne usluge, propisane Zakonom.

Korisnici socijalne skrbi su:

- samac, članovi obitelji ili obitelj koji nemaju dovoljno sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba, a nisu ih u mogućnosti ostvariti svojim radom, приходima od imovine, od obveznika uzdržavanja ili na drugi način,

- dijete bez roditelja ili bez odgovarajuće roditeljske skrbi, mlada punoljetna osoba, dijete žrtva obiteljskog, vršnjačkog ili drugog nasilja, žrtva trgovanja ljudima, dijete s teškoćama u razvoju, dijete i mlada punoljetna osoba s problemima u ponašanju (s rizikom za poremećaje ili s poremećajima u ponašanju i problemima socijalne integracije), dijete bez pratnje koje se zatekne izvan mjesta svog prebivališta bez nadzora roditelja ili druge odrasle osobe koja je odgovorna skrbiti o njemu te dijete strani državljanin koje se zatekne na teritoriju Republike Hrvatske bez nadzora roditelja ili druge odrasle osobe koja je odgovorna skrbiti o njemu,
- trudnica ili roditelj s djetetom do godine dana života bez obiteljske potpore i odgovarajućih uvjeta za život,
- obitelj kojoj je zbog poremećenih odnosa ili drugih nepovoljnih okolnosti potrebna stručna pomoć ili druga potpora te osobe koje su bile u bračnoj ili izvanbračnoj zajednici i imaju zajedničku djecu,
- odrasla osoba s invaliditetom ili osoba s drugim privremenim ili trajnim promjenama u zdravstvenom stanju zbog kojih nije u mogućnosti udovoljiti osnovnim životnim potrebama, žrtva obiteljskog ili drugog nasilja te žrtva trgovanja ljudima,
- osoba koja zbog starosti ili nemoći ne može samostalno skrbiti o osnovnim životnim potrebama,
- osoba ovisna o alkoholu i drogama, kockanju i drugim oblicima ovisnosti, osoba društveno neprihvatljivog ponašanja, osoba koja se nalazi na izdržavanju kazne zatvora ili je otpuštena s izdržavanja te kazne,
- beskućnik te druge osobe koje ispunjavaju uvjete propisane Zakonom.

4. Prava u sustavu socijalne skrbi prema Zakonu o socijalnoj skrbi

Prava u sustavu socijalne skrbi mogu biti osigurana iz državnog proračuna ili proračuna jedinica lokalne i jedinica područne (regionalne) samouprave.

a) Pomoć za uzdržavanje

Pomoć za uzdržavanje priznaje se samcu ili obitelji koji nemaju sredstva za uzdržavanje u visini utvrđenoj Zakonom, a nisu ih u mogućnosti ostvariti svojim radom ili prihodima od imovine ili na drugi način. Najveći iznos pomoći za samca iznosi 120 % osnovice koju određuje Vlada Republike Hrvatske, a koja iznosi 500,00 kuna. Visina pomoći ovisi o broju članova obitelji, njihovoj dobi, radnoj sposobnosti, samohranosti roditelja i slično, a povećava se ako je korisnik potpuno radno nesposobna odrasla osoba koja živi sama ili u obitelji, trudnica nakon 12 tjedana trudnoće i roditelj do 2 mjeseca nakon poroda te dijete samohranog roditelja, pod uvjetima utvrđenim Zakonom.

U 2012. godini ovo pravo koristilo je 6.842 korisnika, a u 2013. godini 6.805 korisnika.

b) Pomoć za podmirenje troškova stanovanja

Prema Zakonu jedinica lokalne samouprave obvezna je u svom proračunu osigurati sredstva za ostvarivanje prava na pomoć za podmirenje troškova stanovanja.

Troškovi stanovanja odnose se na najamninu, komunalne naknade, električnu energiju, plin, grijanje, vodu, odvodnju i druge troškove stanovanja u skladu s posebnim propisima.

Jedinica lokalne samouprave može osigurati sredstva za ostvarivanje drugih prava utvrđenih Zakonom u većem opsegu, te druge vrste pomoći pod uvjetima i na način propisan njenim općim aktom.

U nastavku dajemo pregled izdvajanja jedinica lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije u 2012. i 2013. godini za troškove stanovanja i druga prava iz socijalne skrbi utvrđena njihovim općim aktima.

**PREGLED ISPLAĆENIH SREDSTAVA IZ PRORAČUNA
JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU ŽUPANIJE
ZA SOCIJALNE POTREBE U 2012. i 2013. GODINI**

R. br.	GRADOVI I OPĆINE	BROJ STANOVNIKA PREMA POPISU 2011. g.	ISPLAĆENA SRED. ZA PODMIRENJE TROŠKOVA STANOVANJA U KN		ISPLAĆENA SRED. ZA DRUGA PRAVA IZ SOCIJALNE SKRBI U KN	
			2012.g.	2013.g.	2012.g.	2013.g.
1.	BELI MANASTIR	10.068	314.516,25	362.490,81	1.452.172,28	1.400.975,48
2.	BELIŠĆE	10.825	282.238,39	277.476,24	128.976,01	171.156,54
3.	DONJI MIHOLJAC	9.491	16.532,72	23.224,07	59.500,00	1.237,72
4.	ĐAKOVO	27.745	933.882,33	485.241,67	347.600,00	906.394,26
5.	NAŠICE	16.224	355.436,25	364.585,44	1.573.744,69	483.744,88
6.	OSIJEK	108.048	3.769.218,76	4.072.624,36	8.055.604,78	10.651.855,95
7.	VALPOVO	11.563	86.985,00	361.193,98	599.015,00	38.724,00
8.	ANTUNOVAC	3.703	191.322,14	232.562,56	378.859,38	54.540,15
9.	BILJE	5.642	43.280,35	50.105,90	111.851,01	139.001,82
10.	BIZOVAC	4.507	48.550,84	59.004,54	11.117,94	45.595,96
11.	ČEMINAC	2.909	60.320,00	57.300,00	16.473,60	7.050,00
12.	ČEPIN	11.599	406.420,28	259.623,58	56.889,58	125.719,39
13.	DARDA	6.908	28.533,54	31.783,29	182.110,00	1.184.910,19
14.	DONJA MOTIČINA	1.652	-	0,00	23.500,00	0,00
15.	DRAŽ	2.767	16.031,47	20.874,33	210.127,41	120.389,80
16.	DRENJE	2.700	-	0,00	23.263,93	15.100,00
17.	ĐURĐENOVAC	6.750	-	0,00	48.909,30	60.440,00
18.	ERDUT	7.308	184.184,07	237.400,00	130.100,00	129.600,00
19.	ERNESTINOVO	2.189	53.426,19	71.058,23	84.134,71	6.260,76
20.	FERIČANCI	2.134	-	89.300,00	252.053,00	124.127,00
21.	GORJANI	1.591	-	0,00	-	0,00
22.	JAGODNJAK	2.023	9.643,44	0,00	56.540,00	47.426,55
23.	KNEŽ. VINOGRADI	4.614	9.099,52	23.831,91	400.819,98	93.934,32
24.	KOŠKA	3.980	76.713,36	18.069,04	265.030,60	2.218.719,20
25.	LEVANJ. VAROŠ	1.194	2.525,00	0,00	-	0,00
26.	MAGADENOVAC	1.936	9.505,56	15.086,68	55.955,87	49.492,39
27.	MARIJANCI	2.405	6.881,70	6.956,86	16.000,00	0,00
28.	PETLOVAC	2.405	9.306,55	5.525,00	146.613,85	19.350,00
29.	PETRIJEVCI	2.870	9.578,56	10.909,10	31.447,58	67.091,01
30.	PODGORAČ	2.877	-	0,00	189.125,75	8.511,69
31.	POD. MOSLAVINA	1.202	nisu dostavili	1.900,00	nisu dostavili	0,00
32.	POPOVAC	2.084	154.652,88	45.265,00	256.698,19	135.879,18
33.	PUNITOVCI	1.803	-	0,00	-	0,00
34.	SATN.ĐAKOVAČ.	2.123	33.830,00	53.690,00	68.500,00	72.300,00
35.	SEMELJCI	4.362	83.255,96	41.970,59	103.423,55	3.505,96
36.	STRIZIVOJNA	2.525	12.600,00	17.430,00	34.600,00	1.240,00
37.	ŠODOLOVCI	1.653	7.800,00	15.600,00	309.561,93	1.200,00
38.	TRNAVA	1.600	1.000,00	4.586,66	6.500,00	17.000,00
39.	VILJEVO	2.065	-	0,00	64.369,01	13.353,36
40.	VIŠKOVCI	1.906	14.084,02	0,00	-	9.990,00
41.	VLADISLAVCI	1.882	12.396,71	17.566,58	-	1.178,65
42.	VUKA	1.200	3.484,06	23.315,82	117.734,62	0,00
UKUPNO		305.032	7.247.235,90	7.357.552,24	15.868.993,84	18.426.996,21

Iz pregleda je vidljivo da su za socijalne potrebe u 2013. godini, sukladno mogućnostima svojih proračuna, najviše izdvojili gradovi, iako i pojedine općine imaju značajna izdvajanja za ovu svrhu.

Od ukupno 42 jedinice lokalne samouprave na području Županije općine Donja Motičina, Gorjani, Levanjska Varoš i Punitovci nisu izdvajale sredstva za socijalne potrebe u 2013. godini.

Uspoređujući ukupna izdvajanja jedinica lokalne samouprave u 2013. godini, u odnosu na 2012. godinu, vidljivo je da su jedinice lokalne samouprave za troškove stanovanja izdvojile oko 100.000,00 kuna više, dok su za druga prava iz socijalne skrbi utvrđena njihovim općim aktima izdvojile oko 2.500.000,00 kuna više.

Osim Zakonom utvrđenih obveza podmirenja troškova stanovanja jedinice lokalne samouprave su, u okviru svojih socijalnih programa, najčešće izdvajale za: jednokratne pomoći građanima u socijalno zaštitnoj potrebi, stipendije za učenike i studente, troškove liječenja, prijevoz učenika, topli obrok u školama i dr.

c) Jednokratna pomoć

Jednokratna pomoć je pravo na novčanu pomoć ili pomoć u naravi koju centar za socijalnu skrb priznaje samcu ili obitelji koji zbog trenutnih materijalnih teškoća nisu u mogućnosti podmiriti neke osnovne životne potrebe, a koje su nastale zbog rođenja ili školovanja djeteta, bolesti ili smrti člana obitelji, elementarne nepogode i sl.

Jednokratna pomoć može se iznimno priznati i zbog nabavke osnovnih predmeta u kućanstvu ili nabavke neophodne odjeće i obuće ako ne postoji mogućnost da se nabavka neophodnih predmeta u kućanstvu i odjeće i obuće osigura u suradnji s humanitarnim organizacijama.

Jednokratna pomoć priznaje se do iznosa koji je vezan uz navedenu potrebu, a ukupni iznos priznatih jednokratnih pomoći ne može godišnje iznositi više od pet osnovica koji iznosi 2.500,00 kuna. Ako je iznos potrebne pomoći veći od peterostrukog iznosa osnovice, centar za socijalnu skrb dužan je pribaviti prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi. Uz zahtjev za davanje prethodne suglasnosti centar je dužan priložiti potrebne socioanamnestičke podatke i dokaze o opravdanosti potrebe radi koje se podnosi zahtjev.

Jednokratna pomoć odobrava se u naravi u slučajevima kada se utvrdi da je to povoljnije za korisnika ili pomoć u novcu ne koristi namjenski, odnosno postoji velika vjerojatnost da tu pomoć neće koristiti namjenski.

Jednokratnu pomoć može osigurati i jedinica lokalne samouprave u slučajevima propisanim općim aktom te jedinice. Centar za socijalnu skrb razmjenjuje podatke s jedinicama lokalne samouprave o odobrenim jednokratnim pomoćima.

Centar odobrava plaćanje pogrebnih troškova korisnika pomoći za održavanje do iznosa osnovnih troškova pogreba u mjestu smrti korisnika ili mjestu pogreba, a u iznos troškova uračunavaju se i troškovi prijevoza pokojnika.

U 2012. godini ovo pravo koristilo je 5.807 osoba, a u 2013. godini 6.138 osoba.

d) Potpora za obrazovanje

Centar za socijalnu skrb, u okviru potpora za obrazovanje, odobrava potporu za troškove smještaja u učeničkom domu, potporu za troškove prijevoza, potporu za školske udžbenike te potporu za redovito studiranje određenim kategorijama korisnika, pod Zakonom utvrđenim uvjetima.

Centar za socijalnu skrb priznaje pravo na troškove smještaja u učeničkom domu kao potporu za obrazovanje člana obitelji polaznika srednje škole, ako obitelj ostvaruje pravo na pomoć za uzdržavanje.

Osoba s invaliditetom i dijete s teškoćama u razvoju koji pohađaju nastavu radi stjecanja srednjoškolskog obrazovanja po posebnom programu ili osposobljavanja za samozbrinjavanje izvan mjesta svoga prebivališta, a ne postoji potreba da im se prizna pravo na usluge stalnog smještaja, imaju pravo na novčanu potporu za pokriće troškova prijevoza do svojeg prebivališta.

Centar za socijalnu skrb može jednom godišnje odobriti jednokratnu novčanu potporu za nabavku obveznih školskih udžbenika za osnovne i srednje škole korisniku prava na pomoć za uzdržavanje i korisniku prava na smještaj u udomiteljsku obitelj, koji je učenik osnovne ili srednje škole, ako to pravo ne ostvaruje po drugoj osnovi.

Korisniku prava na stalni smještaj centar priznaje pravo na mjesečnu novčanu potporu u visini četverostrukog iznosa osnovice (2.000,00 kuna) za redovito studiranje.

U 2012. godini ovu potporu dobilo je 3.337 osoba, a u 2013. godini 1.548 osoba.

e) Osobna invalidnina

Osobna invalidnina je novčana potpora namijenjena osobi s teškim invaliditetom ili drugim teškim trajnim promjenama u zdravstvenom stanju, u svrhu zadovoljavanja njezinih životnih potreba za uključivanje u svakodnevni život zajednice.

Navedena osoba ima pravo na osobnu invalidninu ako osobnu invalidninu ne ostvaruje po drugoj osnovi. Korisnik koji ostvaruje pravo na osobnu invalidninu po Zakonu ili na temelju drugih propisa ne može istodobno ostvarivati pravo na doplatak za pomoć i njegu.

Osobna invalidnina iznosi mjesečno 250 % osnovice (1.250 kuna).

U 2012. godini ovo pravo ostvarilo je 1.090 osoba, a u 2013. godini 1.114 osoba.

f) Doplatak za pomoć i njegu

Doplatak za pomoć i njegu je novčana potpora namijenjena osobi koja ne može sama udovoljiti osnovnim životnim potrebama uslijed čega joj je prijeko potrebna pomoć i njega druge osobe u organiziranju prehrane, pripremi i uzimanju obroka, nabavci namirnica, čišćenju i pospremanju stana, oblačenju i svlačenju, održavanju osobne higijene, kao i obavljanju drugih osnovnih životnih potreba.

Osoba ima pravo na doplatak za pomoć i njegu ako nema sklopljen ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju, ako prosječni mjesečni prihod osobe ako je samac ne prelazi iznos od 250 % propisane osnovice, odnosno ako prosječni mjesečni prihod članova njezine obitelji ne prelazi iznos od 200 % osnovice u prethodna tri mjeseca prije mjeseca u kojem je podnesen zahtjev, odnosno pokrenut postupak po službenoj dužnosti, i ako doplatak za pomoć i njegu ne može ostvariti po drugoj osnovi.

U 2012. godini doplatak za pomoć i njegu koristilo je 5.349 osoba, od toga 3.213 osoba u punom iznosu, a u 2013. godini doplatak je koristilo 4.979 osoba, od toga 2.967 osoba u punom iznosu.

g) Status roditelja njegovatelja

Pravo na status roditelja njegovatelja priznaje centar za socijalnu skrb jednom od roditelja djeteta s teškoćama u razvoju, odnosno osobe s invaliditetom, koje je potpuno ovisno o pomoći i njezi druge osobe tako da mu je zbog održavanja života potrebno pružanje specifične njege izvođenjem medicinsko-tehničkih zahvata, za koju je prema preporuci liječnika roditelj osposobljen.

Pravo na status roditelja njegovatelja priznaje se jednom od roditelja djeteta s teškoćama u razvoju, odnosno osobe s invaliditetom, zbog kojih je u potpunosti nepokretna i uz pomoć ortopedskih pomagala, te roditelju djeteta s teškoćama u razvoju, odnosno osobe s invaliditetom s više vrsta teških oštećenja (tjelesnih, mentalnih, intelektualnih ili osjetilnih), zbog kojih je potpuno ovisno o pomoći i njezi druge osobe pri zadovoljavanju osnovnih životnih potreba. Ovaj roditelj ima pravo na status njegovatelja kada dijete s teškoćama u razvoju, odnosno osoba s invaliditetom boravi manje od 4 sata dnevno u predškolskoj, obrazovnoj ili zdravstvenoj ustanovi, domu socijalne skrbi ili kod drugog pružatelja usluga boravka.

U 2012. godini ovo pravo ostvarilo je 270 roditelja, a u 2013. godini 290 roditelja.

h) Naknada do zaposlenja

Pravo na naknadu do zaposlenja ima dijete s teškoćama u razvoju, odnosno osoba s invaliditetom kojoj je tjelesno, mentalno, intelektualno ili osjetilno oštećenje utvrđeno sukladno Zakonu, nakon završetka osnovnoškolskog, srednjoškolskog ili visokoškolskog obrazovanja, a najranije s navršениh 15 godina života.

Odluku o priznavanju prava na naknadu do zaposlenja donosi mjesno nadležan centar za socijalnu skrb. Naknada do zaposlenja koju na temelju svoje odluke, u mjesečnim iznosima, isplaćuje nadležan centar za socijalnu skrb, tereti sredstva državnoga proračuna na poziciji Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom. Visina naknade do zaposlenja iznosi 70 % od osnovice, što iznosi 350,00 kuna.

Pravo na naknadu do zaposlenja prestaje danom zaposlenja korisnika, a pravo se može ponovno priznati ako zaposlenje prestane neovisno o volji korisnika i on ne ostvaruje naknadu za vrijeme nezaposlenosti prema drugim propisima.

U 2012. godini ovo pravo ostvarilo je 460 osoba, dok je u 2013. godini ovo pravo ostvarilo 467 osoba.

i) Inkluzivni dodatak

Inkluzivni dodatak je novčana potpora namijenjena osobama s invaliditetom radi stvaranja uvjeta za izjednačavanje mogućnosti za njihovo uključivanje u svakodnevni život.

Pravo na inkluzivni dodatak ima osoba s utvrđenim dugotrajnim tjelesnim, mentalnim, intelektualnim ili osjetilnim oštećenjima, koja u međudjelovanju s različitim preprekama mogu sprječavati njezino puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima, zbog čega postoji potreba za određenom razinom potpore u obavljanju aktivnosti za uključivanje u svakodnevni život.

Potpore se određuje u sedam razina. Ukupnu razinu potpore određuje se prema posebnim kriterijima za procjenu. Uvjeti, područja, kriterije i način procjene razine potrebne potpore osoba s invaliditetom, iznos novčane potpore te druga pitanja povezana s inkluzivnim dodatkom, uređuju se posebnim zakonom.

Prema Zakonu, Vlada Republike Hrvatske obvezuje se da najkasnije 31. prosinca 2013. godine Hrvatskome saboru podnese prijedlog zakona kojim će se urediti pitanja inkluzivnog dodatka, no to nije učinjeno.

j) Socijalne usluge

Socijalne usluge obuhvaćaju sve aktivnosti, mjere i programe namijenjene sprječavanju, prepoznavanju i rješavanju problema i poteškoća pojedinaca, obitelji, skupina i zajednica te poboljšanju kvalitete njihovog života u zajednici. Socijalne usluge se mogu pružati privremeno,

povremeno i stalno, u skladu s potrebama i najboljim interesima korisnika. Organiziraju se kao usluge za djecu, mladež i obitelj i usluge za odrasle osobe, uz uvažavanje socijalnih veza i okruženja korisnika i obitelji. Radi sigurnosti korisnika u situacijama koje ugrožavaju njihov život, zdravlje i dobrobit, socijalne usluge se osiguravaju 24 sata dnevno i u obliku hitnih intervencija. Socijalne usluge uključuju i socijalnu akciju kao aktivnost usmjerenu na promicanje prava korisnika i povezivanje svih pružatelja socijalnih usluga u lokalnoj zajednici u cilju podizanja kvalitete života socijalno osjetljivih skupina.

Socijalne usluge po ovom Zakonu su:

1. prva socijalna usluga (informiranje, prepoznavanje i početna procjena potreba),
2. usluga savjetovanja i pomaganja,
3. usluga obiteljske medijacije,
4. usluga pomoći i njege u kući,
5. usluga stručne pomoći u obitelji,
6. usluga rane intervencije,
7. usluga pomoći pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja (integracija),
8. usluga boravka,
9. usluga smještaja,
10. usluga stručne potpore u obavljanju poslova i zapošljavanju.

Prva socijalna usluga obuhvaća informiranje korisnika o socijalnim uslugama i pružateljima usluga, pomoć korisniku pri utvrđivanju njegovih potreba, početnu procjenu resursa korisnika te podršku i pomoć pri izboru prava iz sustava socijalne skrbi. Uslugu pružaju centri za socijalnu skrb.

U 2012. godini ova usluga pružena je za 10.838 osoba, dok je u 2013. godini pružena za 8.281 osobu.

Usluga savjetovanja i pomaganja pojedincu je usluga sustavne stručne pomoći pojedincu koja obuhvaća sve oblike savjetovanja, usmjeravanja i pomoći za prevladavanje poteškoća, stvaranja uvjeta za očuvanje i razvoj osobnih mogućnosti i odgovornoga odnosa pojedinca prema sebi, obitelji i društvu.

Savjetovanje i pomaganje pruža se korisniku radi prevladavanja nedaća i teškoća u vezi s bolešću, starošću, smrću člana obitelji, invalidnošću, teškoćama u razvoju, uključivanjem u svakodnevni život nakon duljega boravka u domu socijalne skrbi ili kod drugog pružatelja socijalnih usluga, zdravstvenoj ili penalnoj ustanovi te u drugim nepovoljnim okolnostima ili kriznim stanjima.

Savjetovanje i pomaganje pružaju stručni radnici centra za socijalnu skrb, obiteljskog centra i drugi pružatelji socijalnih usluga u zajednici.

Radi prevladavanja teškoća u komunikaciji i mobilnosti, gluhe i gluhoslijepe osobe imaju pravo na pomoć stručnog prevoditelja u postupcima ostvarivanja prava iz socijalne skrbi.

U 2012. godini pruženo je 8.243 usluge za 4.943 osobe, dok je u 2013. godini pruženo 7.416 usluga za 3.953 osobe.

Obiteljska medijacija je socijalna usluga koja se pruža u specifičnom postupku rješavanja obiteljskih sukoba uz pomoć educiranog medijatora čiji je cilj postizanje sporazuma o neriješenim sporovima i sukobima za dobrobit cijele obitelji. Usluga se pruža članovima obitelji kada se u vremenski ograničenom razdoblju od najduže 3 mjeseca očekuje postizanje sporazuma oko neriješenih obiteljskih pitanja, u skladu s individualnim planom ili prema odluci suda. Uslugu pružaju stručni radnici obiteljskog centra, centra za socijalnu skrb i drugih pravnih i fizičkih osoba koje imaju educiranog medijatora.

U 2012. godini pruženo je 5 usluga obiteljske medijacije kojima je obuhvaćeno 26 osoba, dok u 2013. godini nije pružena nijedna takova usluga.

Uslugu pomoći i njege u kući centar za socijalnu skrb može odobriti osobi kojoj je zbog tjelesnog, mentalnog, intelektualnog ili osjetilnog oštećenja ili trajnih promjena u zdravstvenom stanju ili starosti prijeko potrebna pomoć i njega druge osobe koja nema mogućnosti da joj pomoć i njegu osiguraju roditelj, bračni drug i djeca, koja nema sklopljen ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju, ako prihod samca ili prihod po članu obitelji ne prelazi iznos od 300% osnovice, ako joj je na području njezinog prebivališta, pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom, moguće osigurati takvu pomoć. Pravo na uslugu pomoći i njege u kući, pod navedenim uvjetima odobrit će se i osobi kojoj je zbog privremenih promjena u zdravstvenom stanju ili tjelesnog oštećenja, prijeko potrebna pomoć i njega druge osobe.

U 2012. godini pruženo je 162 usluge za 90 osoba, dok je u 2013. godini pruženo 122 usluge za 154 osobe.

Usluga stručne pomoći u obitelji priznaje se djeci s teškoćama u razvoju i odraslim osobama s invaliditetom, a obuhvaća psihosocijalnu rehabilitaciju koja se pruža u obliku i na način koji odgovara dobi korisnika, vrsti i težini invaliditeta i drugim potrebama korisnika, njegove obitelji ili obitelji udomitelja. Usluga se pruža korisniku u njegovoj obitelji, odnosno u obitelji udomitelja, a može se odrediti u trajanju do 5 sati tjedno.

U 2012. godini pruženo je 2.362 usluge za 46 osoba, dok je u 2013. godini pruženo 1.610 usluga za 49 osoba.

Usluga rane intervencije obuhvaća stručnu poticajnu pomoć djeci i stručnu i savjetodavnu pomoć njihovim roditeljima, uključujući druge članove obitelji te udomitelja za djecu, kod nekog utvrđenog razvojnog rizika ili razvojne teškoće djeteta.

Usluga rane intervencije pruža se djeci i roditeljima, odnosno udomiteljima za djecu u njihovom domu ili kod pružatelja usluge, radi uključivanja djeteta u širu socijalnu mrežu, ako se takva usluga ne osigurava u okviru zdravstvene djelatnosti.

Usluga rane intervencije pruža se djetetu kod kojeg je u ranoj dobi utvrđeno odstupanje u razvoju, razvojni rizik ili razvojne poteškoće, u pravilu do navršene 3. godine života, a najdulje do navršene 7. godine života.

U 2012. godini pruženo je 7 usluga za 5 osoba, dok je u 2013. godini pružena 1 usluga za 1 osobu.

Usluga pomoći pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja (integracija) djeteta s teškoćama u razvoju ili mlađe punoljetne osobe s invaliditetom u programe redovitih predškolskih ili školskih ustanova pruža se odgajateljima, učiteljima i nastavnicima u predškolskim i školskim ustanovama.

U 2012. godini pružena je 1 usluga za 6 osoba, dok je u 2013. godini pruženo 9 usluga za 7 osoba.

Usluge boravka obuhvaćaju cjelodnevni, poludnevni i povremeni boravak. Cjelodnevni boravak je boravak dulji od 8 sati dnevno u sklopu kojega se osigurava zadovoljavanje životnih potreba korisnika pružanjem usluga: prehrane, održavanja osobne higijene, brige o zdravlju, čuvanja, odgoja, njege, radnih aktivnosti, psihosocijalne potpore i rehabilitacije, organiziranjem slobodnog vremena, organiziranog prijevoza te drugih usluga ovisno o utvrđenim potrebama i izboru korisnika. Poludnevnim boravkom smatra se boravak u trajanju od 4 do 8 sati dnevno, u kojem vremenu se osigurava pružanje istih usluga. Cjelodnevni i poludnevni boravak može se provoditi jedan dan u tjednu, više puta tjedno ili tijekom svih radnih dana u tjednu. Povremeni boravak je boravak u trajanju do najviše 12 sati tjedno, prema utvrđenoj potrebi individualnog rada s korisnikom.

U 2012. godini pružene su usluge boravka za 51 osobu, od toga 31 u državnom domu i 20 u drugoj pravnoj osobi koja obavlja djelatnost socijalne skrbi, dok su u 2013. godini pružene usluge boravka za 104 osobe, od toga 64 u državnom domu i 40 u drugoj pravnoj osobi koja obavlja djelatnost socijalne skrbi.

Usluge smještaja priznaje centar za socijalnu skrb, a obuhvaćaju usluge prihvata, stanovanja, prehrane, nabave odjeće i obuće, održavanja osobne higijene, brige o zdravlju i njege, čuvanja, odgoja i obrazovanja, radnih aktivnosti, psihosocijalne rehabilitacije te organiziranja slobodnog vremena. Smještaj može biti privremeni, tjedni i stalni smještaj. Usluge smještaja obuhvaćaju i pripremu korisnika za povratak u vlastitu obitelj, udomiteljsku obitelj ili za samostalan život, te pripremu djeteta za posvojenje ili smještaj u udomiteljsku obitelj.

U 2012. godini pružene su usluge smještaja u dom socijalne skrbi za 712 osoba, od toga 462 u državnom domu, 202 u nedržavnom domu i 48 u drugoj pravnoj osobi koja obavlja djelatnost socijalne skrbi, dok su u 2013. godini pružene usluge smještaja u dom socijalne skrbi za 566 osoba, od toga 421 u državnom domu, 141 u nedržavnom domu i 4 u drugoj pravnoj osobi koja obavlja djelatnost socijalne skrbi.

Usluga stručne potpore u obavljanju poslova i zapošljavanju korisnika pružaju se odrasloj osobi s invaliditetom, problemima ovisnosti, dugotrajno nezaposlenim i drugim korisnicima u riziku od socijalne isključenosti kroz uključivanje u radnu sredinu u trgovačkim društvima i drugim pravnim osobama ili kod fizičkih osoba koje profesionalno obavljaju neku djelatnost, a radi njihovog aktivnog uključivanja na tržište rada. Usluge obuhvaćaju plan, izbor i pripremu pravne ili fizičke osobe radi osiguravanja primjerenih uvjete za rad korisnika, procjenu uvjeta, vrstu i opseg poslova, pripremu i stručno vođenje korisnika te potporu na radnom mjestu, ovisno o utvrđenim radnim potrebama korisnika.

k) Drugi oblici pomoći

Veliki gradovi i gradovi sjedišta županija dužni su, sukladno financijskim mogućnostima, poticati i osigurati građanima na svojem području druge oblike materijalnih pomoći i potpora kao što je prehrana u pučkim kuhinjama, privremeni smještaj beskućnika u prihvatilište, smještaj osoba koje primaju pomoć za uzdržavanje u socijalne stanove, subvencije u plaćanju pojedinih socijalnih i drugih usluga sukladno svojim općim aktima i Zakonu te poticati rad udruga i volonterski rad u socijalnoj skrbi te razvijati druge oblike socijalne skrbi na svojem području.

Ukoliko veliki gradovi i gradovi sjedišta županija nisu u mogućnosti osigurati sredstva za prehranu u pučkim kuhinjama, privremeni smještaj beskućnika u prihvatilište ili smještaj osoba koje primaju pomoć za uzdržavanje u socijalne stanove, u financiranju navedenih pomoći i usluga će sudjelovati i jedinice područne (regionalne) samouprave u skladu sa svojim financijskim mogućnostima.

INFORMACIJA
O PRIMIJENJENIM PRAVIMA I OBLICIMA SOCIJALNE SKRBI
NA PODRUČJU ŽUPNIJE U 2013. GODINI

Redni broj	PRAVA U SOCIJALNOJ SKRBI	CENTAR ZA SOCIJALNU SKRB												UKUPNO
		OSIJEK		ĐAKOVO		VALPOVO		D. MIHOLJAC		NAŠICE		B. MANASTIR		
		Broj korisnika (osoba)	Broj pomoći	Broj korisnika (osoba)	Broj pomoći	Broj korisnika (osoba)	Broj pomoći	Broj korisnika (osoba)	Broj pomoći	Broj korisnika (osoba)	Broj pomoći	Broj korisnika (osoba)	Broj pomoći	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
I	STALNA POMOĆ/POMOĆ ZA UZDRŽAVANJE													
1.	samac	924		615		418		146		399		696		3.198
2.	obitelj	1.016		576		362		128		496		1.029		3.607
	ukupno pomoći (1. + 2.)	1.940		1.191		780		274		895		1.725		6.805
II	JEDNOKRATNA POMOĆ													
1.	u novcu		1.708		997		650		398		537		1.827	6.117
2.	u naravi												21	21
	ukupno (1. + 2.)		1.708		997		650		398		537		1.848	6.138
	- od toga pomoći za potrebe školovanja								24		94		15	133
	- od toga za nabavku potrebne odjeće i obuće		90		5		39		28		143		42	347
	- od toga za nabavku osnovnih predmeta u kućanstvu		148		536		238		21		112		109	1.164
	- od toga za smrt člana obitelji		0						11				18	29
	- od toga za korisnike usluge smještaja		30				14		3		37		23	107
	- od toga za pogrebne troškove pomoći za uzdržavanje		25		18		20		13		2		45	123
	- drugo		1.415		441				78		102		1.596	3.632
	- od toga pomoći u iznosu većem od peterostrukog iznosa osnovice za ostvarivanje prava po osnovi socijalne skrbi (uz suglasnost Ministarstva)						1		1				2	4
	- broj različitih korisnika (samci i obitelji) kojima je jednom ili više puta odobrena pomoć u 2012. godini	921		391				231		47		1.056		2.646
III	POTPORE ZA OBRAZOVANJE													
1.	potpora za troškove smještaja u učeničkom domu (1.1.do 1.3.)			10		4				4				18
1.1.	- dio osoba iz točke 2.2 - član obitelji polaznik srednje škole*			10		2				4				16

1.2.	priznato pravo obitelji za člana - polaznika srednje škole **				2								2
1.3.	priznato pravo polazniku srednje škole, smještenom u učeničkom domu, neovisno o njegovim prihodima ili prihodima njegove obitelji ***												
2.	potpora za troškove prijevoza				2						7		9
3.	potpora za školske udžbenike	410	256		175	69		216			390		1.516
4.	potpora za redovito studiranje		2		1			2					5
	Ukupno (1. do 4.)	410	268		182	69		222			397		1.548
IV	DOPLATAK ZA POMOĆ I NJEGU												
1.	u punom iznosu (100% osnovice)	452	1.010		178	108		938			281		2.967
2.	u smanjenom iznosu (70% osnovice)	518	315		150	177		399			453		2.012
	ukupno (1. + 2.)	970	1.325		328	285		1.337			734		4.979
V	POMOĆ I NJEGA U KUĆI												
	ukupno usluga			68		54		2					124
	ukupno korisnika	46	59		54	2							161
VI	OSOBNIA INVALIDNINA												
1.	u punom iznosu (250% osnovice)	363	252		101	46		183			155		1.100
2.	u smanjenom iznosu (125% osnovice)	10				1		1			2		14
	ukupno (1. + 2.)	373	252		101	47		184			157		1.114
VII	NAKNADA DO ZAPOSLENJA	179	59		57	29		72			71		467
VIII	STATUS RODITELJA NJEGOVATELJA												
1.	Roditelj - status njegovatelja	72	69		37	20		45			45		288
2.	član obitelji - status njegovatelja	0			2						0		2
	Ukupno (1. + 2.)	72	69		39	20		45			45		290
IX	SOCIJALNE USLUGE (ukupno u tekućoj godini)												
1.	prva socijalna usluga	3.010	918		15	219		358			3.761		8.281
2.2.1.	usluga savjetovanja i pomaganja - broj korisnika	738	2.419		75	230		345			146		3.953
2.2.	- broj usluga			6.754				210		329		123	7.416
2.3.	Pružatelj usluge - centar za socijalnu skrb	668	6.754								123		7.545
	- dom socijalne skrbi												
	- obiteljski centar	20											20
	- druge pravne ili fizičke osobe	50											50
3.3.1.	usluga obiteljske medijacije - broj korisnika												
3.2.	- broj usluga												

3.3.	Pružatelj usluge - centar za socijalnu skrb												
	- obiteljski centar												
	- druge pravne ili fizičke osobe												
4.4.1.	usluga pomoći i njege u kući - broj korisnika	41		59		54							154
4.2.	- broj usluga					68		54					122
4.3.	Pružatelj usluge - Centar za pomoć i njegu												
	- dom socijalne skrbi	11		12									23
	- druge pravne ili fizičke osobe	30		56		54							140
5.5.1.	usluga stručne pomoći u obitelji (patronaža) - broj korisnika	2		47									49
5.2.	- broj usluga		11			1.599							1.610
5.3.	Pružatelj usluge - dom socijalne skrbi	1											1
	- druge pravne ili fizičke osobe	1		1.599									1.600
6.6.1.	usluga rane intervencije - broj korisnika							1					1
6.2.	- broj usluga								1				1
6.3.	Pružatelj usluge - dom socijalne skrbi												
	- druge pravne ili fizičke osobe												
7.7.1.	usluga pomoći pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja (integracija) - broj korisnika			6				1					7
7.2.	- broj usluga					8			1				9
7.3.	Pružatelj usluge - dom socijalne skrbi			8									8
	- druge pravne ili fizičke osobe												
8.	BORAVAK (cjelodnevni, poludnevni, povremeni)												
	BORAVAK U DOMU SOCIJALNE SKRBI (Iskazuju se podaci o korisnicima u državnom domu (osnivač Republika Hrvatska), nedržavni dom (osnivač jedinica lokalne ili područne samouprave; udruga; vjerska zajednica; trgovačko društvo; druga pravna ili fizička osoba) te drugu pravnu osobu koja obavlja djelatnost socijalne skrbi (čl.242. Zakona o socijalnoj skrbi))												
8.1.	djeca bez odgovarajuće roditeljske skrbi	20		0		8		0		0		25	53
1.1.	državni dom	20				8						25	53
1.2.	nedržavni dom												
1.3.	druga pravna osoba koja obavlja djelatnost socijalne skrbi												

8.2.	dijete s teškoćama u razvoju i odrasla osoba s tjelesnim, intelektualnim ili osjetilnim oštećenjem (osoba s tjelesnim ili mentalnim oštećenjem)	40		0		0		0		0		13		53
2.1.	državni dom											13		13
2.2.	nedržavni dom													
2.3.	druga pravna osoba koja obavlja djelatnost socijalne skrbi	40												40
8.3.	djeca i mladež s problemima u ponašanju	20		0		0		0		0		0		20
3.1.	državni dom	20												20
3.2.	nedržavni dom													
3.3.	druga pravna osoba koja obavlja djelatnost socijalne skrbi													
8.4.	starije i nemoćne osobe	0		0		0		0		0		0		0
4.1.	državni dom													
4.2.	nedržavni dom													
4.3.	druga pravna osoba koja obavlja djelatnost socijalne skrbi													
8.5.	odrasle osobe s mentalnim oštećenjem (psihički bolesne odrasle osobe)	0		0		0		0		0		0		0
5.1.	državni dom													
5.2.	nedržavni dom													
5.3.	druga pravna osoba koja obavlja djelatnost socijalne skrbi													
8.6.	djeca ovisnici o drogama ili drugim opojnim sredstvima i odrasle osobe ovisnici o alkoholu, drogama ili drugim opojnim sredstvima	0		0		0		0		0		0		0
6.1.	državni dom													
6.2.	nedržavni dom													
6.3.	druga pravna osoba koja obavlja djelatnost socijalne skrbi													
8.7.	djeca i odrasle osobe - žrtve obiteljskog nasilja	0		0		0		0		0		0		0
7.1.	državni dom													
7.2.	nedržavni dom													
7.3.	druga pravna osoba koja obavlja djelatnost socijalne skrbi													
	boravak u državnom domu - ukupno (1.1.+2.1.+3.1.+4.1.+5.1.+6.1.+7.1.)	40		0		0		0		0		24		64
	boravak u nedržavnom domu - ukupno(1.2.+2.2.+3.2.+4.2.+5.2.+6.2.+7.2.)	0		0		0		0		0		0		0

	boravak - druga pravna osoba koja obavlja djelatnost socijalne skrbi - ukupno(1.3.+2.3.+3.3.+4.3.+5.3.+6.3.+7.3.)	40	0	0	0	0	0	0	0	40
	Sveukupno (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.)	80	0	0	0	0	0	0	24	104
9.	SMJEŠTAJ (stalni, tjedni i privremeni)									
	SMJEŠTAJ U DOM SOCIJALNE SKRBI (Iskazuju se podaci o korisnicima smještenim u državni dom (osnivač Republika Hrvatska), nedržavni dom (osnivač jedinica lokalne ili područne samouprave; udruga; vjerska zajednica; trgovačko društvo; druga pravna ili fizička osoba) te pravnu osobu koja obavlja djelatnost socijalne skrbi (čl. 242. Zakona o socijalnoj skrbi)									
9.1.	djeca bez odgovarajuće roditeljske skrbi	0	22	4	9	4	1	40		
1.1.	državni dom		8	3	9	4	1	25		
1.2.	nedržavni dom		14	1				15		
1.3.	druga pravna osoba koja obavlja djelatnost socijalne skrbi									
9.2.	dijete s teškoćama u razvoju i odrasla osoba s tjelesnim, intelektualnim ili osjetilnim oštećenjem (osoba s tjelesnim ili mentalnim oštećenjem)	31	24	0	4	4	39	102		
2.1.	državni dom	19	21		4	4	39	87		
2.2.	nedržavni dom	12	3					15		
2.3.	druga pravna osoba koja obavlja djelatnost socijalne skrbi									
9.3.	djeca i mladež s problemima u ponašanju	5	2	0	1	11	5	24		
3.1.	državni dom	5	2		1	11	5	24		
3.2.	nedržavni dom									
3.3.	druga pravna osoba koja obavlja djelatnost socijalne skrbi									
9.4.	starije i nemoćne osobe	30	48	21	18	3	82	202		
4.1.	državni dom		7	15	16	3	82	123		
4.2.	nedržavni dom	30	41	6	2			79		
4.3.	druga pravna osoba koja obavlja djelatnost socijalne skrbi									
9.5.	odrasle osobe s mentalnim oštećenjem (psihički bolesne odrasle osobe)	102	53	0	11	5	18	189		
5.1.	državni dom	81	42		11	5	18	157		
5.2.	nedržavni dom	21	11					32		
5.3.	druga pravna osoba koja obavlja djelatnost socijalne skrbi									

9.6.	djeca ovisnici o drogama ili drugim opojnim sredstvima i odrasle osobe ovisnici o alkoholu, drogama ili drugim opojnim sredstvima	0	1	0	2	1	0	4
6.1.	državni dom		1			1		2
6.2.	nedržavni dom							
6.3.	druga pravna osoba koja obavlja djelatnost socijalne skrbi				2			2
9.7.	djeca i odrasle osobe - žrtve obiteljskog nasilja	0	3	0	2	0	0	5
7.1.	državni dom		3					3
7.2.	nedržavni dom							
7.3.	druga pravna osoba koja obavlja djelatnost socijalne skrbi				2			2
	smještaj u državni dom - ukupno (1.1.+2.1.+3.1.+4.1.+5.1.+6.1.+7.1.)	105	84	18	41	28	145	421
	smještaj u nedržavni dom - ukupno (1.2.+2.2.+3.2.+4.2.+5.2.+6.2.+7.2.)	63	69	7	2	0	0	141
	smještaj - druga pravna osoba koja obavlja djelatnost socijalne skrbi - ukupno(1.3.+2.3.+3.3.+4.3.+5.3.+6.3.+7.3.)	0	0	0	4	0	0	4
	Sveukupno (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.)	168	153	25	47	28	145	566
10.	SMJEŠTAJ ILI BORAVAK U OBITELJSKOM DOMU							
10.1.	korisnici							
1.1.	djeca i mladež					26	2	28
1.2.	odrasle i starije osobe	1	8			50	12	71
	ukupno korisnici (1.1. + 1.2.)	1	8	0	0	76	14	99
10.2.	broj obiteljskih domova na području mjesne nadležnosti centra za socijalnu skrb							
2.1.	za djecu i mladež							
2.2.	za odrasle i starije osobe	9	1			2	2	14
	ukupno obiteljskih domova (2.1. + 2.2.)	9	1	0	0	2	2	14
10.3.	djeca bez odgovarajuće roditeljske skrbi	0	0	0	0	0	2	2
3.1.	boravak							
3.2.	smještaj						2	2
10.4.	dijete s teškoćama u razvoju i odrasla osoba s tjelesnim, intelektualnim ili osjetilnim oštećenjem (osoba s tjelesnim ili mentalnim oštećenjem)	0	2	0	0	0	0	2

4.1.	boravak (ukupno)	0		0		0		0		0		0		0
4.1.1.	djeca													0
4.1.2.	odrasli													0
4.2.	smještaj (ukupno)	0		2		0		0		0		0		2
4.2.1.	djeca													0
4.2.2.	odrasli			2										2
10.5.	djeca i mladež s problemima u ponašanju	0		0		0		0		0		0		0
5.1.	boravak													0
5.2.	smještaj													0
10.6.	starije i nemoćne osobe	3		2		0		0		0		0		5
6.1.	boravak													0
6.2.	smještaj	3		2										5
10.7.	odrasle osobe s mentalnim oštećenjem (psihički bolesne odrasle osobe)	42		4		0		0		0		12		58
7.1.	boravak													
7.2.	smještaj	42		4		0						12		58
10.8.	djeca ovisnici o drogama ili drugim opojnim sredstvima i odrasle osobe ovisnici o alkoholu, drogama ili drugim opojnim sredstvima	0		0		0		0		0		0		0
8.1.	boravak													
8.2.	smještaj													
10.9.	djeca i odrasle osobe - žrtve obiteljskog nasilja	0		0		0		0		0		0		0
9.1.	boravak													
9.2.	smještaj													
	boravak - ukupno (3.1.+ 4.1.+ 5.1.+ 6.1.+ 7.1.+ 8.1.+ 9.1.)	0		0		0		0		0		0		0
	smještaj - ukupno (3.2.+ 4.2.+ 5.2.+ 6.2.+ 7.2.+ 8.2.+ 9.2.)	45		8		0		0		0		14		67
	Sveukupno boravak i smještaj (3. do 9.)	45		8		0		0		0		14		67
11.	SMJEŠTAJ U UDOMITELJSKU OBITELJ													
11.1.	korisnici													
1.1.	djeca i mladež	33		25		1		21		26		85		191
1.2.	odrasle i starije osobe	107		41		46		27		50		66		337
	ukupno korisnici (1.1. + 1.2.)	140		66		47		48		76		151		528
11.2.	broj udomiteljskih obitelji na području mjesne nadležnosti centra za socijalnu skrb													

2.1.	u kojima su smještena djeca i mladež	43		21		1		6		26		71		168
2.2.	u kojima su smještene odrasle i starije osobe	21		13		38		12		50		43		177
	ukupno udomiteljske obitelji (2.1. + 2.2.)	64		34		39		18		76		114		345
12.	Organizirano stanovanje													
	Broj korisnika organiziranog stanovanja kojeg pruža dom ili druga pravna osoba	31		2								7		40
13.	Usluga stručne potpore u obavljanju poslova i zapošljavanju korisnika													
14.	Smještaj ili boravak korisnika ostvaruje se kao*													
1.	stalan smještaj	24		146								307		477
2.	tjedni smještaj													
3.	privremeni smještaj			7								3		10
4.	cjelodnevni boravak													
5.	poludnevni boravak											24		24
6.	povremeni boravak													
	Ukupno (1. do 6.)	24		153		0		0		0		334		511
X	dodatak za osobne potrebe smještenog korisnika	186		190				69		50		219		714
XI	plaćanje pogrebnih troškova za smještenog korisnika	25		12						6		17		60

III. OSTALI OBLICI SOCIJALNE SKRBI

Zbrinjavanje socijalno ugroženih građana ostvaruje se i kroz određene oblike prava koja se utvrđuju temeljem drugih propisa, kao što su propisi o zapošljavanju, zdravstvenoj zaštiti, propisi o mirovinskom i invalidskom osiguranju, radnim odnosima.

a) Socijalna skrb nezaposlenih osoba

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (Središnja služba Zagreb, Odjel plana i analize, siječanj 2014.) u prosincu 2013. godine u Osječko-baranjskoj županiji evidentiran je 81.131 korisnik mirovinskog osiguranja (zaposleni), što s 38.309 nezaposlenih osoba čini 119.440 ekonomski aktivnih stanovnika (radne snage). Prema istim izvorima, u odnosu na isti mjesec prethodne godine, smanjena je razina radne snage za 3.424 osobe (2,8%), pod utjecajem povećanja nezaposlenog (za 2,4 % ili 883 osobe) i smanjenja zaposlenog (za 5,0% ili 4.307 osoba) stanovništva.

Od ukupno 81.131 zaposlene osobe, 68.437 radnika (84,4%) bilo je zaposleno kod pravnih i 6.204 (7,6%) kod fizičkih osoba, 3.286 (4,1%) je obrtnika, 2.182 (2,7%) poljoprivrednika te 1.022 (1,3%) radnika koji obavljaju samostalne profesionalne djelatnosti. Prema spolu, dominiraju zaposleni muškarci s udjelom od 54,1% naspram 45,9% zaposlenih žena. U odnosu na prethodnu godinu, smanjio se udio zaposlenih muškaraca, odnosno povećao udio zaposlenih žena za 0,4%.

Procijenjena stopa registrirane nezaposlenosti Osječko-baranjske županije u prosincu 2013. godine iznosila je 32,1%, naspram stopi od 30,5% u prosincu 2012. godine. Istovremeno stopa nezaposlenosti u Republici Hrvatskoj bila je 20,7%. U ostalim županijama stope nezaposlenosti kretale su se od najniže 9,8% u Gradu Zagrebu do najviše 36,9% u Vukovarsko-srijemskoj županiji. Ako se promatra stopa nezaposlenosti prema rastu/padu u odnosu na prosinac 2012. godine, Vukovarsko-srijemska županija je prva s rastom od 2,1%, a slijede Bjelovarsko-bilogorska (za 1,9%), Osječko-baranjska i Koprivničko-križevačka županija s rastom od 1,6%. Najveće smanjenje stope nezaposlenosti zabilježeno je u Krapinsko-zagorskoj županiji (0,7%).

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje na kraju 2013. godine u Osječko-baranjskoj županiji registrirano je 90.489 korisnika zdravstvenog osiguranja (zaposleni), od kojih su 12.382 (13,7%) osobe iz samostalne gospodarske i profesionalne djelatnosti. Najveći dio zaposlenih prema djelatnostima imaju poslovni subjekti prerađivačke industrije (12.517 ili 16,0%), trgovine (12.479 ili 16,0%), obrazovanja (8.348 ili 10,7%), javne uprave i obrane (8.226 ili 10,3%), te djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (6.044 ili 7,7%). U odnosu na kraj 2012. godine zaposlenost je smanjena za 2,2% ili za 2.012 osoba, na što je utjecalo smanjenje zaposlenih u četiri velike djelatnosti, trgovini (797 osoba), građevinarstvu (540 osoba), prerađivačkoj industriji (445 osoba) te poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu (298 osoba). Povećanje zaposlenih zabilježeno je u administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima (za 199 osoba), obrazovanju (za 194 osobe) te stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima (za 132 osobe).

Tijekom 2013. godine u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, Područnom uredu Osijek registrirano je prosječno mjesečno 36.627 nezaposlenih osoba, što je za 6,4% ili 2.189 osoba više od prosjeka prethodne godine. Na smanjenje/rast nezaposlenosti utječe priljev i odljev nezaposlenih osoba u (iz) evidenciju(e) Zavoda. Tako je na povećanje nezaposlenosti u 2013. godini utjecao izraženiji priljev od odljeva s evidencije Zavoda, tj. veći broj novoprijavljenih na evidenciju od brisanih osoba s evidencije Zavoda.

Radna snaga

- prema podacima HZMO 31. prosinca 2013. godine 81.131 korisnik mirovinskog osiguranja
- prema navedenim izvorima zaposlenost smanjena za 5,0% ili 4.307 osoba
- u isto vrijeme nezaposlenost povećana za 2,4% te je s 38.309 nezaposlenih osoba procijenjena stopa nezaposlenosti bila 32,1%
- u odnosu na prethodnu godinu procijenjena stopa nezaposlenosti povećana za 1,6%
- najviše zaposlenih (podaci HZZO) u prerađivačkoj industriji (16,0%), trgovini (16,0%), obrazovanju (10,7%), javnoj upravi (10,3%)

Nezaposlenost

- tijekom 2013. registrirano prosječno mjesečno 36.627 nezaposlenih osoba
- povećanje prosječne nezaposlenosti u odnosu na 2012. godinu za 6,4% ili 2.189 osoba
- razlog rasta: veći broj ulazaka (31.409 osoba) od izlazaka iz evidencije (30.526 osoba)
- sezonsko obilježje nezaposlenosti:
 - najniža: lipanj 34.072 osobe
 - najviša: veljača 38.975 osoba

Struktura nezaposlenih

- spol: 54,0% žena, 46,0% muškaraca
- razina obrazovanja: 31,7% s trogodišnjom srednjom školom, 61,9% ukupno srednjoškolsko obrazovanje, 29,9% bez i sa završenom osnovnom školom
- dob: 36,0% osoba starije od 45 godina
- trajanje: prosječno 12 mjeseci, duže od godinu dana čeka na posao 49,2% nezaposlenih
- staž: bez staža 18,6%, više od 5 godina staža 43,2%
- krajem 2013. evidentirane 724 osobe s invaliditetom ili 1,9% od ukupno nezaposlenih
- evidentirano prosječno 3.048 hrvatskih branitelja ili 8,3% nezaposlenih, povećanje za 11,0% ili 302 branitelja

Prostorna nezaposlenost

- Osječko-baranjska županija treća po nezaposlenosti u RH (10,5%)
- prosječna nezaposlenost povećana u svim ispostavama, u Belom Manastiru za 3,8%, Donjem Miholjcu za 5,7%, Đakovu za 5,5%, Našicama za 3,0%, Osijeku za 7,8 % i Valpovu za 12,3%
- žene dominiraju u Našicama (56,8%), osobe starije od 45 godina u Belom Manastiru (41,0%), kao i osobe bez i sa završenom osnovnom školom (42,2%)
- najveći udio nezaposlenih koji čekaju na zaposlenje duže od jedne godine je u Našicama (50,9%)

Zapošljavanje

- s evidencije zaposleno temeljem radnog odnosa 18.546 osoba, 9,0 % ili 1.530 osoba više nego u 2012. godini
- struktura zapošljavanja:
 - 50,1% žene
 - 66,1% srednjoškolskog obrazovanja
 - 93,9% na određeno vrijeme
 - 15,5% u hotelima i restoranima, 14,9% u prerađivačkoj industriji, 11,8% u trgovini
- stopa zapošljavanja 26,9%:
 - povećanje za 0,4%
 - viša razina obrazovanja veća stopa zapošljavanja: sa završenim fakultetom 31,9%
 - stope veće od ukupne stope u Donjem Miholjcu (30,1%) i Belom Manastiru (27,8%)

Nacionalni plan poticanja zapošljavanja za 2011. i 2012. godinu (produžena primjena u 2013. godini)

- 5.422 osobe zaposlene ili obrazovane:
 - sufinanciranje zapošljavanja: 570 osoba
 - sufinanciranje samozapošljavanja: 653 osobe
 - obrazovanje nezaposlenih: 25 osoba
 - javni radovi: 2.924 osobe
 - stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa: 1.218 osoba
 - obrazovanje po projektima: 32 osobe
- "Desetljeće za uključivanje Roma 2005-2015":
 - javni radovi: 351 osoba
 - sufinanciranje zapošljavanja i samozapošljavanja: 1 osoba.

b) Socijalna skrb u području zdravstvene zaštite

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje - Regionalnog ureda Osijek stanje je sljedeće:

	2012. godina	2013. godina
- ukupan broj osiguranih osoba	303.326	301.421
- ukupan broj osiguranih osoba temeljem članka 15. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (osobe nesposobne za samostalan život i rad i koje nemaju sredstava za uzdržavanje)	3.949	2.690
- broj učenika i studenata osiguranih putem srednje škole i fakulteta	340	-
- broj članova seljačkog kućanstva starijih od 65 godina	1.099	819
- broj djece do 18 godine života osiguranih putem HZZO	2.616	2.038
- najniži iznos plaće za vrijeme bolovanja	831,50 kn	831,50 kn
- najviši iznos plaće za vrijeme bolovanja	4.257,28 kn	4.257,28 kn
- visina pomoći za opremu novorođenog djeteta	2.388,20 kn	2.388,20 kn
- broj korisnika dopunskog osiguranja (2011. g. 205.531)	-	173.535

Troškovi osiguranja gore navedenih kategorija pokrivaju se iz sredstava Državnog proračuna i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, osim kod dopunskog osiguranja koje plaćaju sami korisnici.

c) Socijalna skrb u području mirovinskog osiguranja

U nastavku Informacije daje se prikaz s podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje o broju korisnika mirovina, doplatka za djecu i osiguranika mirovinskog osiguranja na području Županije i Republike Hrvatske na dan 31. prosinca 2013. godine.

Na dan 31. prosinca 2013. godine na području Županije evidentirano je 36.601 korisnik starosne mirovine, 14.147 korisnika invalidske mirovine te 15.543 korisnika obiteljske mirovine, ukupno 66.291 umirovljenik.

Evidentirano je 19.131 korisnik doplatka za djecu, odnosno 34.517 djece.

Također je evidentirano je 81.520 osiguranika mirovinskog osiguranja, od toga 44.074 muška (54,07%) i 37.446 ženskih osiguranika (45,93%). Na području Republike Hrvatske evidentirano je 1.400.631 osiguranik, od toga 743.139 muških (53,06%) i 657.492 ženska osiguranika (46,94%).

PREGLED OSNOVNIH PODATAKA ZA OSJEČKO-BARANJSKU ŽUPANIJU I REPUBLIKU HRVATSKU

VRSTE MIROVINA	OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA		REPUBLIKA HRVATSKA	
	Broj korisnika ZOMO*		Broj korisnika	
	2012.	2013.	2012.	2013.
Starosna mirovina	35.884	36.601	573.458	584.967
Invalidska mirovina	14.839	14.147	224.850	215.626
Obiteljska mirovina	16.091	15.543	207.052	201.562
UKUPNO	66.814	66.291	1.005.360	1.002.155
II. OSIGURANICI	85.799	81.520	1.432.740	1.400.631
III. DOPLATAK ZA DJECU				
- broj korisnika	19.497	19.131	212.796	209.862
- broj djece	35.284	34.517	395.771	388.844

NAPOMENA: * ZOMO - Zakon o mirovinskom osiguranju

Prema Popisu stanovnika iz 2011. godine na području Republike Hrvatske bilo je 4.284.889 stanovnika, dakle na području Republike Hrvatske u ukupnom broju stanovnika je oko 23% umirovljenika.

Prema istom Popisu na području Županije bilo je 305.032 stanovnika, dakle na području Županije u ukupnom broju stanovnika je oko 22% umirovljenika.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za travanj 2014. godine, u Zavodu je bilo 1.414.750 osiguranika te 1.212.241 korisnik mirovine.

Odnos broja korisnika mirovina i osiguranika na području Republike Hrvatske za isto razdoblje iznosi 1:1,17.

Prosječna starosna mirovina za 40 i više godina mirovinskog staža prema ZOMO iznosi 3.381,80 kuna, a njen udio u prosječnoj neto plaći u Republici Hrvatskoj za ožujak 2014. (5.502 kune) iznosi 61,46%.

Prosječan mirovinski staž za ukupan broj korisnika mirovina prema ZOMO je 30 godina, dok je prosječna dob za ukupan broj korisnika mirovina prema ZOMO 71 godina.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za travanj 2014. godine, u Zavodu je bilo 107.920 korisnika doplatka za djecu za 325.391 dijete.

Prosječna svota doplatka za djecu (bez razlika za prethodne mjesece) za isto razdoblje iznosi 359,20 kuna. Prosječna svota doplatka za djecu (s razlikama za prethodne mjesece) iznosi 490,54 kune.

d) Socijalna skrb u području radnih odnosa

S danom 31. prosinca 2013. godine izvršena je transformacija dijela državne uprave te je slijedom toga prestao s radom Državni inspektorat kao posebno tijelo državne uprave. Inspektore rada (za radne odnose i zaštitu na radu) preuzelo je Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava s danom 1. siječnja 2014. godine, a tijekom razdoblja od veljače do svibnja u okviru Ministarstva ustrojen je Inspektorat rada. Poslovi iz djelokruga Inspektorata rada obavljaju se u Središnjem uredu, područnim uredima i ispostavama područnih ureda. U okviru Inspektorata rada ustrojeno je 5 područnih ureda u Osijeku, Rijeci, Splitu, Varaždinu i Zagrebu.

U okviru Područnog ureda u Osijeku ustrojene su ispostave u Vukovaru, Slavonskom Brodu, Virovitici i Požegi. Područni ured je nadležan za Osječko-baranjsku, Vukovarsko-srijemsku, Virovitičko-podravsku, Brodsko-posavsku i Požeško-slavonsku županiju.

U Područnom uredu u Osijeku ustrojene su 2 Službe; Služba za nadzor radnih odnosa i Služba za nadzor zaštite na radu koje obuhvaćaju i inspektore rada u 4 Ispostave, te je na poslovima inspektora rada ukupno zaposleno 40- tak inspektora.

U Osječko-baranjskoj županiji poslove inspektora rada za radne odnose obavljalo je 15 inspektora raspoređenih u 2 odjela; Odjel radnih odnosa i Odjel nezakonitog zapošljavanja koji su obavili 1780 nadzora kojima je utvrđeno sljedeće:

- 149 radnika radilo je "na crno" bez prijava osiguranja tijelima HZMO i HZZO,
- 220 radnika radilo je bez sklopljenog ugovora o radu, odnosno bez potvrde o sklopljenom ugovoru o radu,
- za 4.576 radnika poslodavac nije isplatio minimalnu plaću,
- 628 radnika nije dobilo obračune plaća,
- 114 radnika radilo je u nezakonitom prekovremenom radu,

- 573 podnesena optužna prijedloga Prekršajnom sudu,
- 1.283 utvrđena prekršaja,
- 115 donesenih rješenja,
- 88 donesena mjera zabrane obavljanja djelatnosti,
- 840.000,00 kn naplaćenih novčanih kazni.

U dijelu socijalne skrbi inspektori rada, obavili su 8 inspekcijskih nadzora nad ustanovama za smještaj starijih i nemoćnih osoba, centrima za socijalnu skrb, a u tom dijelu utvrđeno da se radnicima uskraćuju pojedina prava iz radnog odnosa - neuručivanje obračuna plaće, obračuni plaće na sadrže obvezatne podatke sukladno Pravilniku o sadržaju obračuna plaće, naknade plaće ili otpremnine, uskrata prava korištenja dnevnog odmora između dva uzastopna radna dana, tjednog odmora, neisplata minimalne plaće, uskrata godišnjeg odmora, nezakoniti prekovremeni rad, neisplata naknade za prekovremeni rad, neuredna evidencija o radnicima, kao i neuredne evidencije o radnom vremenu radnika, ugovori o radu koji ne sadrže sve obvezatne podatke, te nezakonito otkazivanje ugovora o radu, odnosno uskrata prava prednosti pri zapošljavanju temeljem čl. 35. Zakona o pravima hrvatskih branitelja.

IV. ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Područje socijalne skrbi jedno je od najosjetljivijih područja u društvu. Posebno je to izraženo na području naše Županije koje je izravno bilo zahvaćeno ratom i njegovim posljedicama, a kada su bili vidljivi pozitivni pomaci u svim sferama, od gospodarstva, zapošljavanja, bolje socijalne slike, nastupile su posljedice recesije u kojoj se nalazi cjelokupna Država. Takvo stanje odrazilo se na stanje u gospodarstvu i na povećanje nezaposlenosti, a samim tim i na socijalnu sliku Županije u 2013. godini.

U odnosu na 2012. godinu, procijenjena stopa nezaposlenosti u 2013. godini povećana je za 1,6%. Nezaposlenost u Županiji je i dalje vrlo visoka, 38.309 nezaposlenih osoba u prosinca 2013. godine tražilo je posao (oko 13% stanovnika), a uz to oko 22% stanovnika Županije su umirovljenici.

U odnosu na isto razdoblje, zapaža se neznatno smanjenje broja pomoći za uzdržavanje (oko 40 obitelji/samaca manje) te trend povećanja jednokratnih pomoći ostvarenih putem centara za socijalnu skrb (oko 300 korisnika više).

Kada se promatra područje Županije, podaci o korisnicima pomoći za uzdržavanje, kojih je bilo ukupno 6.805, govore da je oko 25% ukupnog broja korisnika s područja nadležnosti Centra za socijalnu skrb Beli Manastir, odnosno 1.725 korisnika, što ukazuje na to da je područje Baranje i dalje u najlošijoj socijalnoj situaciji.

Ovi pokazatelji ukazuju na trend pogoršanja socijalnog stanja u Županiji, ali istovremeno ukazuju na sve veću senzibiliziranost civilnog društva i institucija za pomoć u rješavanju poteškoća u koje zapadaju pojedinci i obitelji. Ono što je također zapaženo u zadnjih par godina je činjenica da je sve veći broj građana koji se žele baviti poslovima pružanja socijalnih usluga. Na taj način rješavaju i posao za sebe i svoju obitelj.

Značajnu ulogu u procesu decentralizacije socijalne skrbi imaju jedinice lokalne samouprave.

Uspoređujući ukupna izdvajanja jedinica lokalne samouprave u 2013. godini, u odnosu na 2012. godinu, vidljivo je da su jedinice lokalne samouprave za troškove stanovanja socijalno ugroženih građana, a što im je zakonska obveza, izdvojile oko 100.000,00 kuna više. Za druge oblike socijalnih davanja, kao određeni nadstandard utvrđen njihovim općim aktima, izdvojile su oko 2.500.000,00 kuna više, što zasigurno ukazuje i na težu socijalnu situaciju, ali i veću osjetljivost jedinica lokalne samouprave prema socijalno najugroženijim građanima.

U sustavu socijalne skrbi sve više se razvijaju novi oblici socijalne skrbi koji omogućavaju korisnicima da što duže ostanu u vlastitoj obitelji. Sve je veći broj civilnih udruga koje pružaju različite oblike socijalne skrbi, što svakako treba i dalje poticati.

Na području Županije sustav socijalnih usluga relativno je dobro razvijen, no još uvijek nedostaju kapaciteti za određene vrste usluga kao što je manjak stacionarnog smještaja za starije i nemoćne osobe na pojedinim područjima Županije, nedostatak ustanove za pružanje usluga skrbi osobama s mentalnim i fizičkim poteškoćama, nedostatak ustanove za smještaj osoba s Alzheimerovom i drugim demencijama. Postojeće socijalne usluge nisu ravnomjerno raspoređene na cijelom području Županije te u tom smjeru treba dalje razvijati politiku Županije.

Za primijetiti je i da su domovi za starije i nemoćne osobe čiji je osnivač Županija u cijelosti popunjeni i da imaju velike liste čekanja na smještaj, dok s druge strane u privatnim ustanovama i kod privatnih osoba koje se bave socijalnim uslugama ima slobodnih kapaciteta. Zasižno da na takav raspored korisnika i potencijalnih korisnika ima utjecaj cijena usluge.

I kao zaključak svega, potrebe za socijalnim uslugama i socijalnim davanjima sve su veće s obzirom na ekonomsku i financijsku krizu, a s druge strane, iz istih razloga, mogućnosti takvih davanja su manje.